

ŽELEZAR

Seja delavskega sveta ZP Slovenske železarne

Predsednik dipl. polit. Tomaž Ertl sklicuje v ponedeljek 23. aprila, po vrstnem redu v Štorah, 12. redno sejo delavskega sveta združenega podjetja Slovenske železarne. Poleg pregleda uresničevanja sklepov sprejetih na zadnji seji in poročila o delu poslovnega odbora med obema sejama, je na dnevnem redu tudi poročilo o poslovanju in finančnem poslovanju ZPSZ. Na seji bodo obravnavali tudi gospodarski načrt ZPSZ za poslovno leto 1973, poslušali poročilo o uresničevanju ustavnih dopolnil na ravni ZPSZ, govorili in sklepali o dopolnitvah pravilnika o nadomestilu stroškov za službena potovanja ter obravnavali predlog oskrbovanja slovenskih železarn z železovo rudo.

Na seji delavskega sveta, za katero so dobili obsežno gradivo za vse točke dnevnega reda, so poleg članov delavskega sveta vabljeni tudi predstavniki družbeno političnih organizacij ZPSZ, predsedniki delavskih svetov in člani poslovnega odbora združenega podjetja Slovenske železarne. Več o seji delavskega sveta bomo informirali bralce v prvomajski številki Železarja.

Konstituantne seje konferenc osnovni organizacij ZKS v temeljnih organizacijah združenega dela

Dosledno uresničevanje politike ZK in sprejetih sklepov ter stališč

V prvih dneh meseca aprila, so bile izvedene konstituantne seje ZKS v vseh štirih temeljnih organizacijah združenega dela in o organizaciji skupnih služb. O poteku konference osnovne organizacije ZKS skupne službe smo že poročali v 14. številki Železarja, danes pa posredujemo informacijo o konstituantnih sejah ZKS v TOZD HLADNA PREDELAVA, TOZD VALJARNE, TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT TER TOZD TALILNICE, ki so bile 4., 5. in 6. aprila.

TOZD HLADNA PREDELAVA

Ob izredno dobri udeležbi delegatov iz oddelkov ZK hladna valjarna — žičarna, jeklovlek, elektrodni, žebeljarna in profilarna, se je seje udeležil tudi šef delovne enote dipl. inž. Franc Vičar in predstavnik tovarniške konference ZKS Ludvik Kejžar in Ivo Ščavničar. Po izvolitvi organov konference in potrditvi poslovnika, je prebral referat, ki je bil enoten za vse seje konferenc, Stanko Pulc, čemur je sledila ne preveč razgibana razprava.

Janko Kavalar je govoril o kadrovskih vprašanjih in pri tem ugotovil, da je povprečni starostni sestav članov ZK v TOZD hladna predelava 42 let, kar opozarja, da bo potrebno več pozornosti posvetiti pripravljanju in sprejemanju mladih v zvezo komunistov. Na sestankih po-

sameznih oddelkov je ugotovil, da je še vedno preveč načelnih razprav in bo treba mnogo več delati na idejno-političnem in družbenem usposabljanju komunistov, da bodo kos odgovornim nalogam, ki jih imajo v našem družbeno-političnem razvoju. Kritično je spregovoril tudi o tem, da so organizacije preveč zanemarile mlade kvalificirane delavce in njihovo idejno politično vzgojo. Ugotovil je, da je sicer izobraz-

(Nadalj. na 6. in 7. strani)

Sekretar sekretariata CK ZKS Franc Šetinc na Jesenicah

Vsebina pisma nam mora biti naloga za danes, jutri in za prihodnost

»Ni dovolj samo dobra želja, hotenje in lepe besede pri uresničevanju družbenopolitičnih nalog, temveč konkretno delo in akcija, ki mora prinesiti konkretne rezultate in posledice, je dejal sekretar sekretariata CK ZKS Franc Šetinc na razširjeni seji občinske konference ZKS Jesenice v torek 17. aprila, ko je govoril o aktualnih nalogah in vprašanjih organizacij in članov ZK v tem političnem trenutku.

Ko je sekretar Šetinc govoril o najaktualnejših nalogah organizacij in članov ZK, je poudaril, da se mnogokrat poudarja trda roka, pri čemer ni mišljena trda roka posameznikov na položajih temveč trda roka delavskega razreda proti vsem različnim privilegijem, socialnim razlikam, monopolizmu, tehnokratizmu, liberalizmu in drugim raznim deformacijam, ki zavirajo hitrejši razvoj ustavnih dopolnil. »Samoupravljanje pomeni samoupravni red in odgovornost in ne samo pravice, zato je boj za zakonitost, boj za samoupravni red,« je dejal sekretar. Konflikt v naši družbi, raznih oblik in dimenzij, je nadaljeval, v glavnem povzročajo tiisti, ki so bili navajeni opravljanja s sredstvi, ki so bila od tujena delavcem. Govoril je tudi o birokratskih in drugih socializmu tujih silah, ki so se ob pismu in okrepjeni akciji Zveze komunistov nekoliko potuhnila in čakajo le na ustrezen čas, češ saj sedanja akcija ZK ne more dolgo trajati.

Ko govorimo še o vedno prisotnih slabostih in napakah, je dejal sekretar, pa ne smemo in ne moremo zanikati nekaterih pomembnih premikov, ki smo jih po 29. seji centralnega komiteja in pismu predsednika Tita in predsedstva izvršnega biroja ZKJ dosegli tako v pogledu stabilizacije gospodarstva kot v pogledu utrejškega uresničevanja ustavnih dopolnil oziroma krepitve vloge delavskega razreda. Omenil je tudi velik pomen akcije delovnega kolektiva Plamen iz Kroke v

pogledu stabilizacije, pri čemer ne gre za popolno posnemanje njihove oblike akcije, temveč predvsem vsebine, ki se lahko odraža v boljšem korištenju delovnega časa, delovnih naprav, večji delovni disciplini, boljši kvaliteti in podobno. Vsekakor akcija Plamen mora dobiti posnemalce v vseh delovnih kolektivih, ker praktično to pomeni boj za stabilizacijo.

Sekretar Šetinc je poudaril, da je potrebno biti v starih stikih z delavci in pristihniti njihovim zahtevam, protestom in podobno, ker vse to mora imeti neko osnovo. Ko je govoril o delavski kontroli je dejal, da je le-ta sestavni del samoupravnega sistema in se mora razvijati vzporedno z razvojem samoupravljanja. Pri delavski kontroli pa ne gre samo za vpogled v neke obrobne podatke, temveč za vpogled nad celotnim poslovanjem in odločitvami.

Ko je govoril o pismu, je dejal, da smo predvsem tisti (Nadaljevanje na 2. strani)

Seja konference sindikata Železarne

Danes ob 16. uri je v sejni dvorani občinske skupščine Jesenice sklicana seja volilne konference osnovne organizacije sindikata Železarne. Poleg poročil in razprave na poročila, bodo na seji izvolili predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika in nadzorni odbor. Seji konference želimo uspešno delo.

Več koristnih izboljšav na seji v valjarnah Javornik

V javorniških valjarnah je predsednik Branko Resman sklical šesto sejo komisije za racionalizacije in novatorstvo v sredo, dne 11. aprila. Na seji so obravnavali sedem v zadnjem času v oceno predloženih izboljševalnih predlogov.

Na razpis, objavljen v tovarniškem glasilu Železar 17. novembra 1972 z delovno nalogo: Mehanizirano, avtomatsko žigosanje pločevine po valjanju, so bile predložene v oceno štiri idejne rešitve od katerih dve vsaj približno ustrezata razpisu. Člani komisije so na priporočilo obratovodje valjarne debele pločevine, dipl. inž. Boža Bartelja in drugih poročevalcev, strokovnjakov in izvedencev, pozitivno ocenili dve dokumentirani prijavi in sicer št. 2069 R od dipl. inž. Feliksa Beštra, iz oddelka RTA in št. 2076 R od Jožeta Zidarja, asistenta strojnega vzdrževanja v valjarni 2400, in njegovih

sodelavcev Ludvika Čarni in Venčeslava Lapajna. Člani komisije predlagajo odboru, da na osnovi razpisa podeli nagrade in sicer prvo v višini 1.000,00 dinarjev za predlog št. 2069 R in tretjo v višini 500,00 dinarjev za št. 2076 R.

Potrebno bi bilo kjer koli ustanoviti in formirati poseben sklad za razvijanje inovacijske dejavnosti, za izdelavo elaborata in popolne dokumentacije ter izdelavo načrtov.

Vse druge idejne in teoretične rešitve na objavljeni razpis, ki so jih poslali v oceno: Ljubomir Velkovski, Joža Burnik, Miro Ipavec, (Nadaljevanje na 2. strani)

Uspešen izvoz v prvem tromesečju

V prvem tromesečju letos je znašal skupni izvoz Železarne 13.762 ton ali vrednostno 2.012.819 dolarjev. Od tega smo na konvertibilno področje, to je na zahodnoevropsko in ameriško tržišče izvozili 12.452 ton ali vrednostno za 1.780.000 dolarjev. Raz-

liko pa smo izvozili na vzhodno klirinško področje.

Izvoz v prvem tromesečju letos je večji kot celo leto 1970 in 1971 in letošnji izvoz že doslej znaša več kakor v polovici lanskega leta.

Vsebiņa pisma mora biti naloga...

(Nadalj. s 1. str.)
del pisma zanemarili, ki govorijo o idejno političnem usposabljanju komunistov. Pripravljenost in revolucionarna vna je premalo, za uresničevanje nalog, ki stojijo pred nami, za to je potrebna tudi idejno politična in družbena usposobilnost, za kar nas zavezuje tudi pismo, je naglasil sekretar Šetinc. Med drugim je merilo za dobro delo komunistov na nekem območju v dobrem delu SZDL, ZMS, sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij.

Poudarek na delavskem razredu pri intelektualcih včasih povzroča vtis, da zmanjšujemo njihovo strokovno vlogo in revolucionarni pomen, čeprav to ni res, ker so mnogi intelektualci že integrirani z delavskim razredom. Pri tem pa moramo poudarjati, da interes delavskega razreda ni omejen v meje tega razreda, ker prehaja preko teh meja, ker pri tem ve, da delavski razred ne more osvoboditi sebe, če ne osvobodi celotnega človeštva. Zavedati se moramo, je nadaljeval, da boj proti teokraciji ni boj proti strokovnosti in znanju, ker bo vloga in pomen strokovnega dela in znanja v okviru samoupravljanja še večja. Vendar pa znanje in strokovnost ne more biti sredstvo za prilasčanje oblasti ali premoči ali nadvlade.

Sekretar Šetinc je govoril tudi o reševanju stanovanjskih vprašanj, vprašanju socialnega razlikovanja in o pripravi na VII. kongres ZKS in X. kongres ZKJ ter o nekaterih drugih vprašanjih. Pri tem pa je poudaril, da vseh teh dilem, nalog, vprašanj in podobno, ne moremo

razrešiti na eni seji ali sestanku, temveč se moramo k vsem tem vprašanjem še vračati in ne smemo dovoliti, da bi stvari zvoledenele.

V razpravi, ki je sledila uvodnim mislim sekretarja Šetince, so sodelovali dipl. inž. Marija Vičar, ki je opozorila na težave, ki zavirajo učinkovitejšo reševanje akcije za delavska stanovanja, Anton Dolenc je govoril o informiranju, Tone Zupan o socialnem razlikovanju, raznih

materialnih okoriščanjih in enostranskem informiranju ter Jaka Klinar o stanovanjski problematiki.

Ob sklepu seje konference so s tajnim glasovanjem s 100 odstotno večino izvolili Marjana Jakliča iz Tržiča kot delegata gorenjske regije na IV. seji konference ZKJ. Na seji pa so tudi verificirali kandidature nekaterih novih članov za CK Zveze komunistov Slovenije na mesto razrešenih dosedanjih članov.

Nezadovoljstvo livarjev na ŽIC

Že dalj časa, tako v političnih, kakor samoupravnih krogih poudarjamo nujnost nenehnega stika z delavci, potrebi, da prisluhnemo njihovim zahtevam, ugovorom, pripombam in da doženemo vzroke za to in jih tudi odstranimo, oziroma zahtev rešimo ali argumentirano in utemeljeno prepričamo delavce, če nimajo prav. Tako ravnanje je tudi v duhu ustavnih dopolnil, vendar pa nam praksa še marsikje pokaže nasprotno. Tak primer nam je znan iz železarskega izobraževalnega centra pri naši železarni, ki je pripeljal do sicer družbeno v nobenem primeru opravičljive konfliktna situacije, hkrati pa opozoril kako so vodstvo ŽIC in njegovi samoupravni organi še daleč od 15. ustavnega dopolnila v krepitvi samoupranih prizadevanj.

Primer, na katerega nas je opozoril ravno omenjeni konflikt, je pritegnil našo pozornost in pozanimali smo se za vzroke, brez česar ni konfliktnih situacij. V železarskem izobraževalnem centru je zaposlenih pet livarjev-kaluparjev že nad deset let, medtem ko imajo nekateri še daljši delovni staž. Vsi so se na poklicni šoli v ŽIC izučili tega poklica in delujejo kot instruktorji novih kadrov, hkrati pa kot proizvajalci. Vzporedno z urejanjem beneficirane delovne dobe v železarni, so tudi oni prosili za ureditev tega vprašanja. Čeprav je od tega preteklo že več kot dve leti in si je komisija ogledala pogoje v ka-

terih delajo, še sedaj stvari nimajo urejene, niti niso dobili ustreznega odgovora, kljub temu, da je večina takih primerov v železarni že urejenih ali so v postopku. Spraševali so na sestankih, vendar so vedno dobili enak odgovor »da se dela na tem.« Poleg tega, da je to težak poklic in da delajo v zelo ne- zdravih delovnih pogojih, so tudi naprave v livarni zelo zastarele, take na kakršnih so delali pred 80 in več letih, čeprav na njih usposabljaajo bodoče livarje. Pri tem je potrebno poudariti, da tudi proizvajajo in da imajo vsi zaposleni kadri na šoli od njih koristi, ker pri osebnih dohodkih prejemaajo odstotek dohodka, ki ga oni ustvarjajo. Dosti neurejeni so tudi njihovi osebni dohodki, še bolj pa odnos do njih. V razgovoru so povedali, da se nihče z njimi ne pogovori, čeprav imajo dosti idej za modernizacijo livarne, za izboljšanje proizvodnje, dosti težav in problemov ter podobno. Čeprav proizvajajo, ne poznajo svojih planskih obveznosti. Vedno pa je prisoten občutek, da so lenuhi.

Najbrž je kakršen koli komentar odveč, kajti primeri dovolj nazorno govorijo o neurejenih odnosih, še posebno pa samoupravnih odnosih. Najbolj nazoren komentar pa bo, če citiramo prvi odstavek 26. člena statuta železarne Jesenice (1970), ki pravi:

»Na zahtevo ali vprašanje člana delovne skupnosti ali delovne skupine, ki se nanaša na obračun osebnega dohodka ob izplačilih, je odgovorni delavec dolžan odgovoriti v roku 24 ur. Na vse ostale predloge, mnenja, zahteve ali vprašanja članov delovne skupnosti ali delovnih skupin, morajo odgovorni delavci odgovoriti v roku 14 dni, pristojni organ upravljanja pa na prvi prihodnji seji.«

Izplačevanje pokojnin zaposlenim upokojencem

Od 1. aprila 1973 dalje se uporabljajo določbe 23. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. l. SRS, št. 54/72) in družbenega dogovora, ki določa način zmanjševanja pokojnin zaposlenim upokojencem.

Po teh predpisih se zmanjšuje pokojnina od navedenega dne dalje:

a) vsem zaposlenim starostnim upokojencem, ki so prejeli pokojnino v polnem znesku, ker so dopolnili polno pokojninsko dobo 40 (moški) let, 35 (ženske) let ali borci NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943 35 (30) let, če njihova pokojnina in osebni dohodek, ki ga prejemaajo iz delovnega razmerja, opravljanja samostojne dejavnosti ali pogodbe o delu, presega dvakratno poprečno osebnih dohodkov v republiki, to je 3870.— din na mesec. Pokojnina se zmanjšuje po naslednjem obrazcu:

$$\text{odstotek zmanjšanja} = \frac{\text{dodatni dohodek}}{\text{pokojnina}} \times 50 \left(\frac{\text{skupni dohodek}}{1935} - 2 \right)$$

Ne glede na višino skupnega dohodka, pa se pokojnina ne sme zmanjšati za več kot 50 odst.;

b) družinskim in invalidskim upokojencem, ne glede na pokojninsko dobo in starostnim upokojencem z nepopolno pokojninsko dobo se pokojnina ne izplačuje, če delajo polovico ali več kot polovico rednega delovnega časa, ali opravljajo samostojno dejavnost, na podlagi katere so zavarovani.

Če delajo ti upokojenci manj kot polovico rednega delovnega časa, ali pa imajo sklenjeno pogodbo o delu, se jim izplačuje pokojnina v nezmanjšanem znesku do zneska 3870.— din, naprej pa se jim znižuje tako, kot upokojencem s polno pokojninsko dobo. Da bo lahko služba za nakazovanje pokojnin pri skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji ugotovila, kateremu upokojencu gre izplačilo pokojnine v nezmanjšanem znesku, morajo vsi upokojenci, ki so v delovnem razmerju s polnim ali nepolnim delovnim časom, upokojenci, ki opravljajo samostojno dejavnost, ali ki imajo dohodek na podlagi pogodbe o delu, prijaviti svoje dohodke pristojni podružnici skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Prijava je treba vložiti najkasneje do 31. maja 1973 na posebnem obrazcu, ki bo upokojencem na razpolago pri podružnicah v roku 10 dni, hkrati mora organizacija združenega dela potrditi na obrazcu višino dohodka. Upokojenci, ki opravljajo samostojno dejavnost, morajo priložiti prijavi odločbo o davčni odmeri za leto 1972.

Na podlagi teh podatkov bo služba skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ugotovila odstotek zmanjšanja pokojnine za čas od aprila 1973 dalje, kar se bo upoštevalo pri naslednjem nakazilu pokojnine.

Vse upokojence opozarjamo, da so po 209. členu statuta skupnosti dolžni prijaviti skupnosti vsako spremembo, ki vpliva na obseg izplačevanja pokojnine. Organizacije in delodajalci pa morajo prav tako prijaviti skupnosti vsako zaposlitev ali sklenitev pogodbe o delu z upokojencem.

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji
Direkcija Ljubljana

Ljubljana, 9. aprila 1973.

Navodila upokojencem, zaposlenim v Železarni

V skladu z gornjim obvestilom sporočamo vsem upokojencem zaposlenim v Železarni, da bo zanje potrebna potrdila o osebnem dohodku poskrbel naš oddelek za socialno zavarovanje v sodelovanju z oddelkom za obračun osebnih dohodkov. Zato ni potrebno, da sami iščete ta potrdila, prosimo pa vse v železarni Jesenice zaposlene upokojence, da do 10. maja 1973 prinesejo na oddelek za socialno zavarovanje Železarne odrezek zadnjega izplačila pokojnine, da bomo lahko vodili evidenco o osebnih prejemkih zaposlenih upokojencev in tako lažje posredovali točnejše informacije posameznikom.

Ponovno obveščamo vse zaposlene upokojence, ki delajo manj kot polni delovni čas, to je tiste, ki niso bili upokojeni s polno delovno dobo, da lahko delajo dnevno samo 3 ure — oziroma manj kot polovico polnega delovnega časa — 7 ur, sicer izgubijo pravico do prejemanja pokojnine za čas zaposlitve.

Železarna Jesenice
oddelek za socialno zavarovanje

Več koristnih...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Franci Zupančič, Mirko Gasar, Vlado Repe le delno ustrezajo zahtevam razpisa, zato komisija ni mogla priznati kakršne koli nagrade.

Odbor za izume in racionalizacije pri DS železarne se bo moral na eni prihodnji seji odločiti ali se izvede naprava za žigosanje pločevine po zamisli dipl. inž. Feliksa Beštra ali se ta naprava za drag denar (devizna sredstva) nabavi pri ponudnikih iz inozemstva (Danska). Vsekakor bi bilo prav podpreti iniciativo avtorja, ki mora zagotoviti brezhibno delovanje svoje zamisli.

Ob zaključku seje so člani komisije odklonili dokončno oceno in nagraditev pozitivno ocenjene tehnične izboljšave št. 2079 od dipl. inž. Franca Setjaka, vodja VEN Javernik.

Zamenjava dragega dotrajanega Schrage elektro motorja s asinhronskim elektro motorjem za pogon frekvenč-

nega pretvornika za valjni- ce Sack škarij v valjarni debele pločevine. Ta zamenjava uspešno preprečuje kvare in zastoje na Sack škarijah, občutno pa tudi znižuje stroške vzdrževanja.

Prihranki in koristi, ki izvirajo iz te izvirne in koristne tehnične izboljšave, letno presegajo stroške zamenjave oziroma predelave. Člani komisije so bili na osnovi poročil strokovnjakov enotnega mnenja, da se predlog odstopi v dokončno oceno in primerno nagraditev pristojni komisiji pri svetu DE vzdrževanja.

Člani komisije so ob zaključku seje zahtevali pojasnila, kakšne bodo naloge v sklopu novo ustanovljenih TOZD.

Ob zaključku svoje mandatne dobe bo predsednik komisije Branko Resman skupaj s člani komisije in šefom DE ter obratovodji sestavil poročilo o delu komisije in doseženih uspehih javniških valjavcev na tem področju.

Proizvodni uspehi ZPSŽ v mesecu marcu in v prvem četrtletju

Proizvodnja surovega železa ima v pretečenem mesecu svojo posebno značilnost. V jeseniških plavžih so proizvedli več, kot je to predvideval načrt. Skupna proizvodnja je znašala 17.155 ton in to je več, kot je bilo kdajkoli doseženo in za 1508 ton več, kot v najboljšem mesecu pretečenega leta. Železarna Store je zaostala za 475 ton za proizvodnim načrtom zaradi redukcij električne energije in je tako izvršila mesečni načrt proizvodnje surovega železa z 89 %.

Proizvodni uspeh v prvih treh mesecih je manj razveseljiv. Načrtovali smo 51.000 ton surovega železa, dosegli pa le 44.235 ton, medtem, ko smo lani v istem obdobju proizvedli 47.131 ton. V odnosu na načrt zaostajamo za 6765 ton ali 13 % in za 6 % za proizvodnjo, doseženo v prvem četrtletju lani.

Pri jeklu so proizvodni uspehi boljši. Dosegli smo proizvodnjo 63.327 ton, kar je za 3 % več, kot je znašal načrt in je to doslej najvišja dosežena mesečna proizvodnja. Lani je bila dosežena najvišja proizvodnja aprila, 59.852 ton.

Železarna Jesenice je izvršila proizvodni načrt s 101 %, železarna Ravne s 111 % in železarna Store s 97 %. Zaostanek v Štorah je posledica predčasne remonta peči. Če ne bi bilo izpada proizvodnje jekla na elektro pečeh zaradi redukcij električne energije, bi bil rezultat lahko še boljši.

V prvem četrtletju je proizvodnja surovega jekla za 5 % višja, kakor je bila dosežena v istem obdobju lani, vendar pa zaostajamo 3240 ton za načrtom ali 2 %. Pri proizvodnji jekla v SM pečeh smo praktično na načrtovani tonazi, zaostajamo le pri elektro jeklu, kar je posledica redukcij električne energije, zaradi izpadov kalorične centrale Šoštanj.

Tudi v blagovni proizvodnji smo dosegli v marcu doslej najvišjo mesečno proizvodnjo, saj je znašala 58.503 ton, kar je 13 % nad načrtom. Pretečeno leto smo dosegli najvišjo mesečno blagovno proizvodnjo prav tako marca s 54.944 tonami. Letošnje leto je v vseh treh mesecih blagovna proizvodnja nad lanskoletnjo najvišjim dosežkom, kar je gotovo dosti obetavno, saj je bila lani samo v dveh mesecih dosežena blagovna proizvodnja nad 50.000 ton.

Mesečni načrt so izpolnili: Jesenice s 101 %, Ravne s 102 odstotkom, Store pa so dosegle rekordno proizvodnjo s 14.343 tonami ali 74 % nad mesečnim načrtom. V prvem četrtletju znaša izvršitev blagovne proizvodnje na Jesenicah 99 % ali 1 % več, kot v istem obdobju lani. Na Ravnah zaostajajo za 1268 ton za načrtovano blagovno proizvodnjo ali 4 %, vendar so naredili 12 % več kot v lanskem prvih treh mesecih. Da je skupen uspeh ZPSŽ v pretečenem mesecu za 13 % nad načrtovanim in v prvem tromesečju za 10 %, je predvsem zaslug železarne Store, kjer so tudi četrtletni načrt presegli za 25 % in so proizvedli za 31 % več kot lani v istem času.

Od izvršene blagovne proizvodnje je odpredelano na Jesenicah 97 %, na Ravnah 100 % in v Štorah 87 %.

V pogledu izvoza vse tri železarne izvršujejo svoje načrtovane obveznosti in jih celo presegajo tako po količini kot tudi po vrednosti. Doslej smo izvozili 45 % več izdelkov, kot smo predvidevali, kar pomeni tudi 19 % nad načrtovano vrednostjo.

V izvrševanju načrta eksterne realizacije smo dosegli pretečeni mesec 104 % načrtovane vrednosti. V tem je izvršitev na Jesenicah 104 %, na Ravnah 110 % in v Štorah 98 odstotkov. Četrletna izvršitev je na Jesenicah 100 %, na Ravnah 99 % in v Štorah 92 odstotkov. Skupna eksterna realizacija v prvem četrtletju znaša 98 %, kar je pa za 18 % več kot lani v istem času.

Načrtovano poprečno prodajno ceno smo v pretečenem obdobju presegli samo na Ravnah, Jesenice so malenkost pod načrtovanim poprečjem, v Štorah pa zaostajajo za približno 8 %. Vse tri železarne imajo nekaj več zaposlenih kot lani. Zaradi dobrih proizvodnih uspehov je produktivnost na zaposlenega v poprečju za 13 % večja

od lanske in dosežena eksterna realizacija za 16 % višja kot v istem obdobju lani.

Kljub dobrim proizvodnim dosežkom, je bilo le precej težav v vseh treh železarnah, ponovno zaradi izpada kalorične centrale v Šoštanju, kar je povzročilo redukcijo električne energije. Z novo zgrajenimi kapacitetami preskrba z elektro energijo ni zagotovljena in vzrokov za to je več. Poleg sušnega obdobja, niso urejeni odnosi cen za premog, katerega uporabljajo kalorične centrale. Zaradi neizvednosti central in njihove slabe plačilne sposobnosti, je na primer centrala v Trbovljah brez potrebnih zalog premoga. Zaradi tehničnih pomanjkljivosti so na kaloričnih centralah nepričakovani zastoji, razen tega večina od njih obratuje precej pod nominalno zmogljivostjo. Vsak ponoven izpad central nam lahko povzroči nove redukcije in s tem znižanje proizvodnje jekla, ki ga tako primanjkuje na domačem in svetovnem trgu.

Razen tega so imeli na Ravnah težave zaradi pomanjkanja delovne sile. V livarni imajo še vedno težave s kvaliteto peska in nekaterimi pomožnimi livarskimi materiali. Na težki progi so imeli okvaro in težave s pomanjkanjem hladilne vode.

Na splošno pa je potekala proizvodnja dobro, kar kažejo tudi rezultati.

V Štorah so morali po 461 šaržah ustaviti SM peč, zaradi slabe opeke, kar je pod poprečjem lanskega leta.

V livarni uspešno uporabljajo domače specialno surovo železo za proizvodnjo nodularne litine.

Osrednji problem železarne Store je in bo še dolgo časa, oskrba valjarn z ustreznim vložkom. Nova valjarna dela vse boljše, tudi širi svoj program valjanja. Rezultat, dosežen v pretečenem mesecu, ko so izvaljali v obeh valjarnah 9246 ton, samo potrjuje dejstvo, da bi že sedaj lahko ob polnem izkoriščanju valjarn v štirizmenskem obratovanju naredili še dosti več in da bo vprašanje vložka še bolj pereče. Cene za polizdelke na svetovnem trgu nenehno rastejo in so dosegle nivo, ki je enak ali skoraj enak našim prodajnim cenam izdelkov. Osnovna naloga je, čimhitreje zagotoviti proizvodnjo v novi električni peči, kar bo stanje omililo, ne pa rešilo. Obstoječa kapaciteta jekla, nova električna peč ter zagotovljena dobava železarn Jesenice in Ravne, bi v prihodnjem letu lahko dale največ 110 do 120.000 ton vložka, kar ne bo dosti niti za novo valjarno. Trenutno obstoja resna nevarnost, posebno še ob forsiranju obratovanja, da bodo v aprilu ali maju morali zadrževati proizvodnjo.

dipl. inž. Milan Marolt

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

Dežurna služba

	Telefon v službi	doma
SOBOTA, 21. aprila:		
inž. Dušan SIKOSEK, energetske obr.	302	81-130
NEDELJA, 22. aprila:		
inž. Avgust KARBA, dir. proizvodnje	270	693
PONEDELJEK, 23. aprila:		
dr. inž. Marin GABROVSEK, TKR	380	81-439
TOREK, 24. aprila:		
Zdravko CRV, valjarna žice	852	760
SREDA, 25. aprila:		
Teodor OKROŽNIK, gradb. vzdrž.	577	81-327
ČETRTEK, 26. aprila:		
inž. Janez KOMEL, žičarna	524	81-583
PETEK, 27. aprila:		
inž. Franc GASSAR, vzdrževanje	952	81-604

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure zjutraj do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega
in proizvodnega direktorja

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

Obvestilo!

Prosimo vse svojce in znance naših sodelavcev, ki so šli v letošnjem letu v JLA in so bili zaposleni v železarni Jesenice celo leto 1972, naj nam čimprej pošljejo njihove naslove. Naslove rabimo zato, da jim bomo lahko poslali jubilejne nagrade.

Istočasno obveščamo vse sodelavce, ki so bili v letošnjem letu upokojeni, da dvignejo jubilejne nagrade na blagajni železarne Jesenice dne 25. 4. 1973 od 8.30 do 10.30.

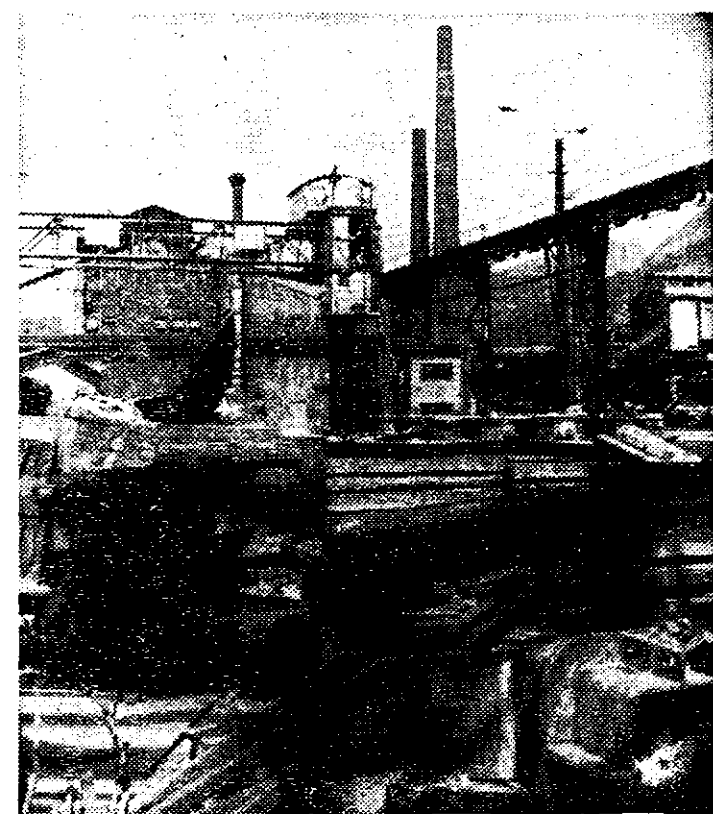
Vse redno zaposlene obveščamo, naj se v primeru eventualnih napak obračajo na svoje personalne uslužbenke. Nepravilnosti se bodo popravile po 1. 5. 1973.

KADROVSKI SEKTOR

Letovanje med prvomajskimi prazniki v Crikvenici

Našim sodelavcem in njihovim svojcem bo tudi letos omogočeno prijetno bivanje v počitniškem domu Železarne v Crikvenici med prvomajskimi prazniki. Sodelavci, ki namenjajo preživeti prvomajske praznike v Crikvenici, naj prijavnice dvignejo vsak dan dopoldne na tovarniškem odboru osnovne organizacije sindikata Železarne, v Delavskem domu pri Jelenu.

Tako kot prejšnja leta bo med prvomajskimi prazniki našim sodelavcem in njihovim svojcem omogočeno prenočišče v počitniškem domu, ne pa tudi prehrana.



Staro železo pod Sava žerjavom

Železarski globus

Po britanskih podatkih so dosegli v letu 1972 največjo proizvodnjo surovega jekla na svetu naslednje železarske družbe:

Družba	Proizvodnja v milij. ton 1971	1972
1. Nippon Steel (Japonska)	30,36	39,52
2. US Steel (ZDA)	24,69	28,30

3. British Steel (V. Britanija)	21,82	22,86
4. Bethlehem Steel (ZDA)	15,82	16,63
5. Nippon Kokan (Japonska)	12,15	13,42
6. Avgust Thyssen (ZR Nemčija)	11,28	12,26
7. Kawasaki Steel (Japonska)	10,51	11,33
8. Sumitono Steel (Japonska)	10,79	11,26

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Prva seja konference ZMS TOZD hladna predelava

V petek, 6. aprila, je bila v veliki dvorani Delavskega doma na Jesenicah prva volilna seja konference ZMS TOZD — hladna predelava. Konferenco je otvoril delegat mladinskega aktiva jeklovlek Ivan Demšar in pozdravil vse delegate ter goste v. d. predsednika TK ZM Mira Ipavca, šefa DE dipl. inž. Franca Vičarja, obratovodja jeklovleka tov. Bruna, obratovodja žebjarne Zvoneta Labura, obratovodja profilarne Antona Komljanca in predsednika sindikata TOZD — hladna predelava tov. Klička.

Po izvolitvi organov konference je imel uvodni referat v. d. predsednika ZM Zelezarne Miro Ipavec. Pozdravil je konferenco kot prvo v okviru novo ustanovljenih TOZD v Zelezarni. Govoril je o pomenu TOZD in o delu posameznega TOZD in nalogah ZM. Posebno pozornost bo treba posvetiti kadrovski, ideološki, športni in kulturni dejavnosti. Menil je, da se bo to delo lažje razvilo v TOZD, kot je bilo to mogoče v tako širokem okviru kot je TK ZM. Še posebno bo treba skrbeti za kadrovsko problematiko in čim več mladih pridobiti k aktivnemu delu. Poleg tega bo potrebno mlade v večjem številu vključevati v samoupravne organe, za kar je z ustanovitvijo TOZD v Zelezarni veliko možnosti. Med nalogami je omenjal, da bo potrebno znova pozitivno taborniško in planinsko dejavnost in začetki z mladinskim turizmom. Z organizacijo izletov v hribe bi precej pripomogli k boljšemu počutju mladega delavca, saj potrebuje dosti svežega zraka, še posebej na Jesenicah. V ta namen bodo pri tovarniški konferenci nabavili nekaj šotorov za mlade člane kolektiva.

Govoril je tudi o mladih delavcih iz sosednjih republik. Le-te bo potrebno vključiti v akcije in v športno ter kulturno življenje. V tem bo potrebna boljša povezanost s kadrovskim sektorjem.

Franjo Kragolnik je v razpravi, ki je sledila poudaril, da bo potrebno mlade takoj, ko vstopijo v Zelezarno seznaniti z delom TK ZM. Dejal je tudi, da se predlogi mladih na sestankih delovnih skupin premalo upoštevajo. Mlade je potrebno vključevati v samoupravne organe, toda za to naj bo merilo njihova aktivnost in predanost.

O kulturno-zabavnem življenju na Jesenicah je govoril Bojan Dornik. Predlagal je, da bi na Jesenicah poskusili ustanoviti mladinske klube, kjer naj bi mladi našli zabavo in razvedrilo. Po njegovem mnenju je tudi filmski program slabo izbran. Premajhno je tudi zanimanje za oder mladih, ki je začel delovati pred leti.

Lado Sotlar je govoril o športno-rekreativni dejavnosti, Ivan Demšar pa je opozoril na večjo skrb pri sprejemanju mladih v ZK. V razpravi sta sodelovala tudi dipl. inž. Franci Vičar in predstavnik sindikata tov. Kliček.

V nadaljevanju so izvolili 17-člansko predsedstvo in delegate za TK ZM. Za predsednika so enoglasno izvolili Franjo Kragolnika iz obrata HVŽ, za sekretarja pa Danico Zgonc. Za delegate tovarniške konference ZM so izvolili: Ferda Kiklja, Ladota Sotlarja in Ivana Demšarja. Izvolili so tudi nadzorni odbor, in sicer iz vrst obratovodij.

Volilna seja konference je uspela, še posebno pa je razveseljiva udeležba, saj je bila več kot zadovoljiva.

La So

Republiška konferenca ZMS: Na skupni seji drugega in tretjega mandata izvoljeno novo vodstvo, sprejet program do 9. kongresa

Na 7. seji republiške konference ZMS drugega in 1. seji konference tretjega mandata, seja je bila 14. 4. v Ljubljani, je bilo sprejeto poročilo o delu konference od junija 1971 do aprila 1973, izvoljeno je bilo novo vodstvo in sprejet program dela repub. konference ZMS in njenih organov do 9. kongresa ZMJ in ZMS. Za novega predsednika je bil izvoljen JASNIČ LJUBO z Jesenic, za sekretarja MALI ZDENKO iz Kranja.

Uvodni referat k akcijskemu programu je podal novi predsednik republiške konference ZMS, Jasnič Ljubo, ki je poudaril, da se ZMS, kot vsi ostali, nahaja v času, za katerega je značilen odkrit spopad z liberalizmom, tehnokratizmom in drugimi škodljivimi pojavi. Na drugi strani pa je za ta čas značilna bitka za uveljavljanje samoupravljanja kot resnične revolucionarne alternative naše socialistične družbe.

Osrednji dve nalogi ZM v času do konca koledarskega leta sta uresničevanje pisma tovariša Tita in izvršnega biroja ter priprave ZMS na 9. kongres ter s tem

v zvezi akcijski program do kongresa. ZMS se bo pri tem naslanjala na tri bistvene dokumente, ki dajejo mladim nove možnosti za delovanje v okviru naprednih družbenih sil: pismo tovariša Tita in izvršnega biroja, ki je začrtalo najpomembnejše naloge komunistov in pomeni krepitev akcije in idejne enotnosti ZK, 29. seja CK ZKS, ki pomeni konkretizacijo pisma v naši republiki ter 3. konferenca ZKJ, ki je opredelila boj ZK za socialistično usmerjenost in aktivno udeležbo mladega rodu v razvoju samoupravne družbe. Takšna usmeritev je za mlado generacijo obvezna in spodbuda.

Tovariš Jasnič je orisal še bistvene naloge, ki izhajajo še iz sklepov 6. seje, to so naloge na področju idejno političnega usposabljanja, načrt akcije 1000 krajevnih skupnosti — 1000 mladinskih aktivov, program kulturne akcije in ostalo.

Posebno pozornost pa je treba posvetiti predvsem aktivom v delovnih organizacijah, mlademu delovnemu človeku in njegovi vlogi v boju za samoupravljanje; posebej je poudaril, da mlada generacija v svojih prizadevanjih ne bo mirovala vse dotlej, dokler delovni ljudje ne bodo odločali o vseh rezultatih svojega dela in pri tem naštel vse bistvene naloge pri realizaciji ustavnih dopolnil v praksi.

vz

Ponovno zaživel

Po dolgem času v obratu jeklovlek ponovno lahko govorimo o organizirani mladini. V petek, 13. aprila, se je sestel mladinski aktiv in obravnaval priprave na praznovanje meseca mladosti in izvolil referente za razne aktivnosti. V imenu obratovodstva in oddelka ZK, sta obljubila pomoč in tesnejše sodelovanje Valodija Stojan in Milojko Rajakovič.

Aktiv mladine iz jeklovleka bo v maju organiziral pohod čez Pokljuko na Draške vrhove. Na spomenike padlih borcev NOB bodo položili vence in prižgali sveče. Udeležili pa se bodo tudi kviza o NOB v naši občini, ki bo 24. maja v gledališču Tone Cufar.

Ob zaključku so izvolili referente za šport, kulturo in idejno izobraževanje ter kadrovsko politiko in jih seznanili z njihovimi nalogami.

D. Z.

Predsedstvo RK ZMS na zadnji seji sprejelo zaključke zborov mladih samoupravljalcev

Predsedstvo republiške konference ZMS drugega mandata je na zadnji, 31. seji, ki je bila 13. 4. sprejelo zaključke zborov mladih samoupravljalcev, ki jih je pripravila komisija, imenovana na prejšnji seji.

S tem prihaja akcija, ki jo je začrtala in vodila komisija za družbeno ekonomske odnose pri predsedstvu republiške konference ZMS, v bistveno in odločilno fazo, v uresničevanje sklepov in dogovorov, predlaganih na vseh zbori v Sloveniji in sprejetih na zadnji seji predsedstva. Sklepi so in morajo postati del celotnega delovanja in programiranja ne le mladih v delovnih organizacijah, temveč tudi v vseh občinskih organizacijah. S tem pa ideja o zbori z uresničevanjem sklepov dobiva na pomembnosti, to je na širini akcije.

Sklepi, izraženi v petintridesetih točkah, v uvodu ugotavljajo, da postajajo temeljne organizacije združenega dela temeljna oblika, v kateri delavci neposredno urejajo vse odnose. Zato je nujno, da se v tem smislu organizira tudi Zveza mladine in deluje na uresničevanju uveljavljanja delavskih amadmajev, s tem pa tudi neposredno sodeluje kot pobudnik za izvajanje delavske kontrole, za integracijo industrije po panogah in v okviru regije ali republike. Ena od bistvenih nalog pa je nujno vključevanje mladih v sindikat in ZK. Nujne so akcije na področju družbeno političnega in strokovnega ter splošnega izobraževanja, informiranja, socialne varnosti, samoupravno in neposredno odločanje, kadrovanje, samoupravno dogovarjanje in sporazumevanje, urejanje medsebojnih odnosov, urejanje problemov nočnega dela žensk in mladine, reševanje nerešenih vprašanj in položaja učencev v gospodarstvu, nujna intenzivnejša izgradnja družbenih stanovanj, skrb za družbeni standard zaposlenih ter za telesno in duhovno rekreacijo.

Zbori samoupravljalcev bodo tudi v bodoče oblika dela ZMS, kot stalna oblika ali po interesnih sferah. S tem pa je omogočeno neposredno delovanje in angažiranje zaposlene mladine in njihov neposreden vpliv na reševanje aktualnih družbenih vprašanj.

vz

Seja predsedstva OK ZMS Jesenice

V petek, 13. aprila, je bila tretja seja predsedstva občinske konference ZMS drugega mandata, na kateri so obravnavali program prireditev v mesecu mladosti. Občinska konferenca ZMS Jesenice bo v mesecu maju organizirala likovno razstavo mladih slikarjev in številne druge prireditve. Na predvečer rojstnega dne maršala Tita bo baklada, v kateri bodo sodelovali mladi iz šol, delovnih organizacij, predstavniki JLA, civilna zaščita, gasilci, taborniki in pripadniki TVD Partizan. Poleg tega pa bodo organizirani tudi pohodi mladih iz šol in delovnih organizacij po partizanskih poteh skupno z borci, da na ta način počastijo spomin padlih in obudijo spomine na narodno-osvobodilno borbo.

Kot vsako leto, bo tudi letos v gledališču v juniju mesecu zaključna prireditev, na kateri bodo podelili priznanja petim mentorjem, mladim družbeno političnim delavcem in najboljšim aktivom.

Predsedstvo je razpravljalo še o pripravah za sklic specializiranih konferenc in ugotovilo, da priprave za sklice že potekajo. Za danes je sklicana konferenca ZMS za osnovne in srednje šole, specializirana konferenca za delovne organizacije pa bo takrat, ko bodo delovne organizacije organizirane v TOZD in ko bodo lahko njihovi delegati pričeli z delom. Tudi konferenca za specializirane organizacije bo sklicana v naslednjem mesecu, edina težava je pri sklicu specializirane konference za krajevne skupnosti, kajti v naši občini je še vedno premalo aktivov v krajevnih skupnostih, ki aktivno delajo. Zato se mora občinska konferenca predvsem angažirati v tej smeri, da mladinski aktivni živijo ter da tako vključimo mladino iz vseh sredin v delo mladinske organizacije.



TRIM

Sestanki delovnih skupin

TOZD TALILNICE

PLAVZ — Delovna skupina Koželj je imela sestanek 6. aprila. Podrobneje so obravnavali predlog delitve sredstev sklada skupne porabe za kulturno ter športno in rekreacijsko dejavnost. Imeli so nekaj pripomb, v nadaljevanju sestanka pa so obravnavali še poročilo o poslovanju Železarn v preteklem letu in proizvodno problematiko za mesec marec.

MARTINARNA — 5. 7. in 9. aprila so se sestale delovne skupine Bauman ter Kolomar v livni jami in delovna skupina Ščerbic pri ponvičarskih zidarjih. Razpravljali so o delitvi sklada skupne porabe za športno in rekreacijsko dejavnost, delovna skupina Bauman pa je bila seznanjena tudi z informacijo o narodni obrambi in samozaščiti. Delovna skupina Kolomar je predlagala sindikalnemu odboru, da nabavi nekaj rekvizitov in opreme za medobratna tekmovanja. Delovna skupina Ščerbic pri ponvičarskih zidarjih še ni dobila odgovora, zakaj žerjavovodjem 32 tonskega žerjava ni priznana beneficirana delovna doba. Vprašanje je bilo postavljeno na sestanku skupine 9. decembra 1972.

ELEKTRO JEKLARNA — Delovna skupina Sovič — Panič na sestanku 28. marca ni imela pripomb k zaključnemu računu za leto 1972. Obravnavali so tudi predlog delitve sklada skupne porabe za športnorekreacijsko in kulturno dejavnost. V marcu so imeli izgubo proizvodnje zaradi redukcije električne energije. Bila je tudi precejšnja fluktuacija delavcev. V nadaljevanju sestanka je bilo rečeno, da bo z nabavo novega vlagalnega stroja ter boksi za PE legure manj fizičnega dela. Predlagajo, da naj bi v valjarnah rezali manjše kose, ker bi s tem olajšali delo pri zakladanju peči.

TOZD VALJARNE

ADJUSTAŽA STEKEL — Delovni skupini Vister v valjarni Bela ter Dremelj — Knific in Svetina na Javorniku sta imeli sestanke 7. in 13. aprila. Delovna skupina Vister je ugotovila, da je bil plan za marec izpolnjen in presežen v primerjavi s prejšnjim mesecem, ko je bila storilnost manjša za 1% zaradi neustrezno valjanih svitkov prek potisne peči. Tudi na bronks škarih so plan dosegli in imeli večjo storilnost na delovno uro v primerjavi s februarjem. Zaradi pomanjkanja vložka bo plan za mesec april težko izvedljiv. S predlogom osnutka samoupravnega sporazuma so se strinjali in imenovali petčlansko delegacijo za podpis samoupravnega sporazuma. Delavci zaposleni na bronks škarih vprašujejo kaj je z novim separatorjem in s predelavo nožev za odpadke.

Tov. Lenardič je delovno skupino Dremelj, Knific, Svetina na sestanku 7. aprila seznanil z osnutkom temeljnega samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo Železarn. Imeli so pripombe k 30. členu samoupravnega sporazuma, o opustitvi posamezne proizvodne dejavnosti ali posamezne proizvodnje, če to vpliva na poslovni uspeh Železarn. Imeli so pripombo tudi k 106. členu samoupravnega sporazuma. Kolektiv je bil seznanjen s pohvalo ob izpolnitvi plana v marcu ter seznanjen s planom za april. Z ozirom na položaj na trgu so prebiralke seznanili z nalogami v prihodnje. To velja tudi za kolektiv lužilnice in pocinkovalnice. V tem oddelku bodo namesto individualnih norm, ki so bile doslej v veljavi, prešli na individualne norme po parih. V kolikor ne bi imeli dela oziroma uslug zunanjih podjetij, bodo delo v pocinkovalnici občasno ustavili, delavce pa zaposlili v lužilnici.

JAVORNIK I — 7., 10. in 12. aprila so se sestale delovne skupine Zupan in Benedičič v adjustaži, ter Markelj Jože, Markelj Franc na lahkkih progah in delovna skupina Brišar na tehnični. Na vseh sestankih so obravnavali osnutek samoupravnega sporazuma. Delovna skupina Zupan v adjustaži meni, da bi bilo bolje, če bi delali v soboto 21. aprila namesto v ponedeljek 30. aprila. Imenovali so tudi podpisnike za podpis temeljnega samoupravnega sporazuma za združitve v delovno organizacijo Železarn. Na sestanku delovne skupine Benedičič so prisotnim naročili naj osnutek samoupravnega sporazuma dobro proučijo, da bi ga podrobneje obravnavali na prihodnjem sestanku.

Strinjali so se tudi z zaključnim računom za leto 1972 in s predlogom delitve delovnih priznanj ter zapisnikom 6. seje sveta delovne enote v valjarni Bela. Tov. Fekonja vprašuje, kdo je odgovoren za remont peči na lahki progi. Prav tako so se strinjali s predlogom za zbiralno akcijo za pomoč so-delavcu Košču.

Delovni skupini Franc Markelj in Jože Markelj sta na sestanku obravnavali osnutek samoupravnega sporazuma ter proizvodni načrt za april. Obe delovni skupini sta razpravljali tudi o predlogu glede dela oziroma nadomestila za 30. april. Delovna skupina Markelj Franc na lahkkih progah je obravnavala tudi predlog za desetdnevni dopust v zvezi z regresom in sicer, da bi ga zmanjšali na sedem dni, ker so morali med remontom koristiti dopust. Omenjena delovna skupina je kritično ocenila popravilo peči med remontom, ki ga je opravila skupina delavcev Vatrostalne, kajti že nekaj dni po remontu je bilo potrebno ponovno popravilo peči.

Na sestanku delovne skupine Brišar je tov. Zupan obširneje obrazložil pomen samoupravnega sporazuma. Bili so enotnega mnenja naj bo delo organizirano tako, da bodo v ponedeljek 30. aprila prosti, da bi delavci iz drugih republik lahko koristili dopust in obisk na svojih domovih. Obratovodstvu predlagajo naj bi upoštevali vsiljen dopust ob remontu s tem, da bi zmanjšali zahtevo desetdnevnega dopusta za regres.

TOZD PREDELAVA

ŽICARNA — Delovne skupine Koblar v votličarni, Tramte v žičarni I ter Marinkovski in Klinar v žičarni II so se sestale v dneh od 6. do 12. aprila. Na vseh štirih sestankih so razpravljali o proizvodni problematiki za mesec marec ter o planu za april. Govorili so tudi o temeljnem samoupravnem sporazumu o združitvi TOZD v delovno organizacijo Železarn.

Delovna skupina Tramte je razpravljala tudi o disciplini in izkoriščanju delovnega časa. Delovna skupina Marinkovski je imela pripombo k 43. členu temeljnega samoupravnega sporazuma, ki se nanaša na notranjo kontrolo. Dvomijo, v popolno učinkovitost notranje kontrole, če med njimi ne bo strokovnjakov ter ekonomista in pravnika. Ob koncu sestanka je bila delovna skupina Marinkovski seznanjena tudi s predlogom delitve sredstev sklada skupne porabe za športno ter kulturno dejavnost. Delovna skupina Klinar v žičarni II je vzela na znanje poročilo o poslovanju v marcu ter o planu za april. Brez pripomb so vzeli na znanje predlog samoupravnega sporazuma. Potrdili so tudi predlog petčlanske delegacije, ki bo v imenu TOZD hladna predelava podpisala samoupravni sporazum. Strinjali so se tudi s predlogom delitve sredstev sklada skupne porabe za kulturno in športno dejavnost.

VOTLIČARNA — Delovna skupina Koblar je na sestanku 12. aprila temeljito pregledala člene temeljnega samoupravnega sporazuma, ki se nanašajo na TOZD hladna predelava. Strinjali so se s predlogom kandidatov za podpis samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo Železarn.

POCINKOVALNICA — Delovna skupina Janša je na sestanku 6. aprila razpravljala o planskih nalogah v mesecu marcu. Naloge so presegli za 194 ton, v aprilu pa planirajo proizvodnjo 760 ton pocinkane žice. Med razpravo o osnutku temeljnega samoupravnega sporazuma so se dalj časa zadržali pri 1. členu točke 3, vendar bistvenih pripomb niso imeli. Pripomb niso imeli tudi k predlogu delitve sklada skupne porabe sredstev za športno in kulturno rekreacijsko dejavnost.

PATENTIRNICA — 7. aprila je imela sestanek delovna skupina Resman. Na sestanku je bilo posredovano poročilo o izpolnjevanju plana za leto 1972 ter v mesecu marcu. Ob normalnih pogojih bodo plan v aprilu izpolnili. Ob dodatnih obrazložitvah vodje delovne skupine so se strinjali z osnutkom temeljnega samoupravnega sporazuma. Prav tako so se strinjali s predlaganimi kandi-

dati za podpis samoupravnega sporazuma. Dogovorili so se tudi o koriščenju dopusta. Prisotni so opozorili tudi na disciplino in prihajanje na delovna mesta.

TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT

TRANSPORT — Delovni skupini Travnik in Pi-rečnik sta na sestanku 6. aprila obravnavali poškodbo premikača tov. Pašiča. Ponovno so prisotne opozorili na večjo previdnost pri delu. Poslušali so še informacijo o narodni obrambi in samozaščiti. Delovna skupina, ki je zaposlena v grapi, je bila opozorjena na večjo previdnost pri prevozu še tekočih šarž iz martinarne. Prav tako so opozorili delavce, ki so zaposleni pri prevozu šarž v valjarne, naj bodo točni. Zavorne cikle naj bi izdelovali doma, saj jih v grapi precej potrebujejo, medtem ko zavorne cikle nabavljene pri železnici ne ustrezajo za livne vozove. Strinjali so se s predlaganimi kandidati za podpis temeljnega samoupravnega sporazuma.

VEN JESENICE — Delovna skupina Petrič — Preželj je bila na sestanku 28. marca seznanjena s predlogom odbora za življenske pogoje in rekreacijo o delitvi sklada skupne porabe in za izredno plačane dopuste za športno in kulturno dejavnost. Tov. Zupan je opozoril na delovno disciplino, na boljše izkoriščanje delovnega časa ter naprav in na uporabo orodja. Dosledno je treba upoštevati pravilnik o varstvu pri delu.

STROJNO VZDRŽEVANJE HVZ — Delovna skupina Cerkovnik je na sestanku 3. aprila pregledala predlog delitve sredstev sklada skupne porabe ter se strinjala s predlagano delitvijo sredstev in odobreno vsoto za izredno plačane dopuste. Predlagajo čimprejšnjo izdelavo celotnega programa kulturno zabavne dejavnosti ter izdelavo srednjeročnega programa te dejavnosti. Ob koncu sestanka je delovna skupina analizirala opravljene remonte v prvem tromesečju in ugotovila, da od enajstih planiranih remontov samo eden ni bil opravljen. Dodatno so opravili remont krožnih škarij št. 5. Devet remontov so kvalitetno ustrezno opravili, dva remonta pa nista bila možna v predvidenem časovnem roku zaradi pomanjkanja nekaterih rezervnih delov. Pri planiranju remontov je treba upoštevati stroje, za katere ni načrtov in se lahko med remontom posamejno važnejši rezervni deli.

ELEKTROENERGIJA — Delovna skupina Siroc je imela sestanek devetega aprila. Na sestanku so pregledali seznam celotne skupine glede zaposlitve v Železarni in ga primerjali s pravilnikom za priznavanje neprekinjene zaposlitve v Železarni.

SKUPNE SLUŽBE

SPLOSNA VARNOSTNA SLUŽBA — Delovna skupina Jeršin je na sestanku 11. aprila obravnavala osnutek temeljnega samoupravnega sporazuma in se strinjala s predlogom 5-članske delegacije za podpis samoupravnega sporazuma. V nadaljevanju sestanka so obravnavali zaključni račun za leto 1972, ter načrt dela za drugo tromesečje. Na sestanku so bila postavljena vprašanja glede koriščenja in postavitve argonske postaje. Vprašujejo tudi kako je s pogodbenimi deli, kdo opravlja nadzor. Zanima jih tudi kako je s kamnolomom in zakaj se Železarni ne izplača, da ga obdrži. Precej pripomb so imeli tudi glede propustnic.

TEHNIČNE SLUŽBE VZDRŽEVANJA — Sestanek delovne skupine je bil 16. marca. Ob razpravi o doseženih uspehih poslovanja Železarn v letu 1972 in v prvih dveh mesecih letošnjega leta, so kritično obravnavali pogoste redukcije električne energije. Upoštevati bi morali, da Železarna in tudi ostale gospodarske organizacije plačujejo znatni prispevek za izgradnjo in povečanje proizvodnje električne energije in zato vprašujejo kako bo z nadomestilom nastale izgube in proizvodnje, še posebej po ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela. Delovni skupini je bila še posredovana informacija o narodni obrambi in samozaščiti. V razpravi o osnovah za izračun faktorja učinka v tehnični službi vzdrževanja, je z ozirom nato, da nimajo nobenega direktnega vpliva na zvišanje stroškov vzdrževanja, predlagana sprememba osnov in sicer: 30 % na storilnost, 50 % realizacija Železarn in 20 % na skupno proizvodnjo. Vodstvo tehnične službe vzdrževanja bo zahtevalo oz. predlog posredovalo pismeno z ustreznimi obrazložitvami oddelku za nagrajevanje pri sektorju za ekonomiko in organizacijo podjetja.

Konstituantne seje konference osnovnih organizacij ZKS v temeljnih organizacijah združenega dela

(Nadalj. s 1. str.)

bena struktura članov ZK v oddelkih, ki jih združuje konferenca ZKS TOZD hladne predelave zadovoljiva, da pa so člani premalo usposobljeni za vsakodnevni boj za samoupravni socializem in proti raznim deformacijam, ki hromijo hitrejši razvoj socializma. Vse delo, katerega se lotujemo, mora biti dobro pripravljeno, če želimo, da bo uspešno, je zaključil.

V razpravi je sodeloval tudi sekretar tovarniške konference ZKS Ludvik Kejžar, ki je svoje misli predvsem naslonil na uresničevanje ustavnih dopolnil in oblikovanje temeljnega samoupravnega sporazuma ter njegove uresničitve v praksi. Osnovna naloga komunistov, je nadaljeval, mora biti usmerjena v uresničevanje politike partije in sprejetih stališč ter sklepov, za to pa imajo komunisti vse možnosti v novi samoupravni organiziranosti podjetja. Seveda pa je pogoj za uresničevanje teh nalog, da jih komunisti poznajo in da so za njihovo uresničevanje tudi pripravljeni. Zatem je sekretar govoril o uresničevanju pisma tovariša Tita in predsedstva izvršnega biroja CK ZKJ, pri čemer je poudaril, da uresničitve tega ni odvisna od enega človeka ali nekaj ljudi, temveč od vseh komunistov v Železarni. Omenjal je nekaj pomembnih rezultatov, ki so bili doseženi v podjetju ob odločilni prisotnosti zveze komunistov in pomembnem napredu, ki je bil dosežen v pogledu programiranja dela v organizacijah ZK Železarne. Temeljne organizacije združenega dela morajo postati žarišče vsega delovanja, tako samoupravnega, kakor političnega. Sekretar je svoje razmišljanje zaključil z ugotovitvijo in zahtevo, da bo za izvrševanje nalog potrebno tudi več načrtnega idejno političnega dela med komunisti in mladino.

O idejno političnem izobraževanju komunistov v okviru delavske univerze Jesenice je govoril tov. Perko, ki je poudaril, da bi bili morali o rezultatih preverjanja znanja pridobljenega na tečaju seznaniti tudi tečajnike. O mladih komunistih je menil, da jim je potrebno dajati konkretne zadolžitve, več pa bo potrebno delati na sprejemanju mladih v ZK in uvajanju mladih v aktivno delo. V osnovni organizaciji TOZD hladna predelava je pokazala anketa, da je še vedno 27 članov ZK brez kakršnekoli funkcije, medtem, ko so posamezni komunisti preobremenjeni.

Stanko Pulc je govoril o poklicnih in tehničnih šolah pri železarskem izobraževalnem centru, za katere Železarna daje precejšnja sredstva, vendar pa je na šolah premalo idejnopolitičnega usposabljanja, pa tudi več bi morali delati po vprašanju sprejema v ZK. Isto velja za naše štipendiste, ki študirajo na univerzah in drugih šolah, ki pridejo po končanem šolanju v podjetje kot strokovnjaki, vendar pa so med njimi le redki člani ZK.

O temeljnem samoupravnem sporazumu in vsebinskem uveljavljanju TOZD in o nalogah komunistov v zvezi s tem, je govoril Ivo Ščavničar. Pogoj za to pa je, da komunisti dobro poznajo vsebino temeljnega samoupravnega sporazuma in vsebinski pomen temeljnih organizacij združenega dela. V zvezi s tem pa je organsko povezana s temi vprašanji tudi stalna skrb za dobro gospodarjenje v TOZD in perspektivnega razvoja Železarne kot celote. Ko je govoril o sprejemu novih članov v ZK je, naglasil, da bi morali bolj poudarjati vodilno vlogo zveze komunistov v dosedanjem razvoju in dosežene rezultate na vseh področjih družbenega življenja in dela. Če se bodo delovni ljudje za-

vedali vodilne vloge ZK v dosedanjem in nadaljnjem razvoju, podkrepjene z dejstvi, potem najbrž ne bo dvomov, kje je njihovo mesto, je zaključil Ščavničar.

Ob zaključku razprave je konferenca izvolila devetčlanski sekretariat, za sekretarja Stanka Pulca, za organizacijskega sekretarja Janka Kavalarija, predsednika komisije za samoupravljanje Antona Dežmana, za gospodarjenje Mladena Azinoviča in predsednika komisije za socialna vprašanja Ljuba Radoviča. Poleg tega so izvolili tudi 11 delegatov za tovarniško konferenco ZKS.

TOZD VALJARNE

Konstituantni seji konference je prisostvovalo 90 % izvoljenih delegatov, poleg njih pa še vršilec dolžnosti direktorja TOZD valjarne dipl. inž. Ivo Arzenšek, šef delovne enote valjarn Javornik Ciril Odlasek in predstavnik tovarniške konference ZK Stane Rev. Po uvodnih formalnostih je referat o programskih izhodiščih konference ZKS v temeljnih organizacijah združenega dela prebral Zdravko Črv.

Kot prvi je v razpravi sodeloval dipl. inž. Ivo Arzenšek in govoril o javni razpravi o temeljnem samoupravnem sporazumu ter o nalogah temeljnih organizacij združenega dela. Pri tem je poudaril, da ne gre samo za novo samoupravno organiziranost, temveč tudi za našo drugačno miselnost. Omenjal je tudi dosežene proizvodne rezultate in finančno realizacijo v prvem tromesečju, v zvezi s tem pa vprašanje slabega vložka, kar se bo nedvomno v TOZD še bolj kritično obravnavalo in reševalo. Poslovna doslednost bo morala veljati tako med TOZD, kakor do zunanjih kupcev. Govoril je tudi o selektivni politiki do kupcev,

kar je nujno, da zadržimo težko pridobljeno plačilno sposobnost. Pri tem je nadaljeval, je precejšen delež doprinesel uspešen izvoz, ki je bil v januarju in februarju večji kakor vse leto 1970/71. Solidno poslovanje v letošnjem letu pa nas obvezuje, da v drugem tromesečju delamo še bolj in še več pozornosti posvetimo kvaliteti, predelavi in končni obdelavi.

Stane Rev je govoril o prečni starostni strukturi članov ZK v Železarni, ki je 44 let in o izredno majhnem sprejemu mladih v ZK. Z mladimi se bo potrebno pogovarjati, jih usmerjati in zanje pripraviti tudi ustrezne seminarje, hkrati pa jih aktivno vključevati v delo v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organizacijah. Organizacija ZK pa bo morala pomagati pri organizaciji mladinskih aktivov in konferenc ZM pri TOZD. Presenetljivo je, je zaključil Stane Rev, da je anketa izvedena med komunisti v Železarni pokazala, da so mnogi komunisti preobremenjeni, skoraj polovica vseh članov v podjetju pa je brez funkcij.

O mladini in o skrbi zanjo je govoril tudi Alojz Likovič, o previsoki članarini pa je govoril tov. Gervala. Slavko Markelj je menil, da so primeri članov ZK, ki so bili aktivni tako dolgo, da so prišli na boljše položaje, potem pa so z aktivnostjo prenehali. To tudi negativno vpliva na mlade in bi proti takim članom morali ukrepati. Drago Finžgar je pripomnil, da bi pri tem moralo biti merilo, da je tak človek dober delavec in gospodar ter da zagotavlja uspeh v svojem obratu ali enoti. O pomenu članarine in o vodilnih delavcih, ki morajo podpirati naš samoupravni razvoj, je govoril tov. Kampič. Poudaril pa je tudi, da bi več morali govoriti o nalogah in delu ter o prisotnosti komunistov na vseh področjih političnega in samoupravnega razvoja, če hočemo, da bodo temeljne organizacije združenega dela samoupravno zaživele.

Ob sklepu seje so izvolili devetčlanski sekretariat konference, za sekretarja Zdravko Črva, za organizacijskega sekretarja pa dipl. inž. Tomaža Kavčiča. Za predsednika komisije za gospodarstvo je bil izvoljen dipl. inž. Aleksander Mandeljc, za samoupravljanje Janko Smolej, za socialno politiko pa Albin Dremelj. Izvolili so tudi 11-člansko delegacijo za tovarniško konferenco ZKS.

TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT

Poleg dvetretjinske udeležbe vseh delegatov, so konstituantni seji prisostvovali tudi vršilec dolžnosti direktorja TOZD vzdrževanje, energija in transport Bogomil Homovec, šef strojnega vzdrževanja

dipl. inž. Miroslav Noč in predstavnika tovarniške konference ZKS Ludvik Kejžar in Ivo Ščavničar. Uvodni referat je, po izvolitvi organov konference, prebral Branko Stare.

K razpravi, ki je sledila, se je prvi prijavil Ivan Tušar, ki je govoril o dosednji premajhni aktivnosti oddelkov ZK. Za mnoge člane so edino udejstvovanje pomenili že itak redki sestanki ZK. Menil je, da morajo člani biti aktivni tudi tam, kjer živijo. Ko je govoril o uresničevanju ustavnih dopolnil, je dejal, da če hočemo imeti delavsko samoupravljanje, potem bomo morali tudi delati. Osnovna naloga ustanovitvene konference bo, da vključi v aktivno delovanje vse oddelke in vse komuniste v TOZD, če hočemo, da bodo naši dogovori dosledno uresničeni.

Dipl. inž. Miroslav Noč je dejal, da njihova temeljita organizacija združenega dela predstavlja tretjino vseh zaposlenih v Železarni. Poudaril je, da ta TOZD lahko predstavlja zelo čvrsto osnovo za dobro in učinkovito delo proizvodnih TOZD, kar pomeni, če bodo hitro, učinkovito, poceni in kvalitetno delali, bo to najboljše jamstvo za dobro proizvodnjo. Nasprotno pa bodo lahko veliko breme proizvodnim TOZD, ki imajo v proizvodni ceni tudi strošek njihovih uslug. Dejal je, da bo v začetku dela potrebno veliko usklajevanja, predvsem pa enotnost, da se bodo premagale začetne težave.

Z ustanavljanjem TOZD, je dejal Bogomil Homovec, se v samoupravi poleg povečanih pravic, povečujejo tudi dolžnosti in odgovornosti članov kolektiva. Dejstvo je, da smo dosegli že lepe rezultate in ob tem tudi spoznali, da lahko le z boljšim in doslednejšim izpolnjevanjem nalog ter obveznosti pričakujemo še lepše rezultate in trdnější lastni položaj in položaj vsega delovnega kolektiva. Bogomil Homovec je izrazil pričanje, da bo sedanja proizvodna in samoupravna organiziranost prinesla dobre rezultate.

O specifičnem položaju TOZD vzdrževanje, energija in transport ter o programu dela in nalogah komunistov je govoril Ivo Ščavničar. Pri tem pa je poudaril, da bodo in morajo biti komunisti ti, ki bodo izpeljali novo organizacijo do kraja in v razpravah, kaj bi bilo boljše, nastopali z argumenti ter pri tem izhajali iz družbeno razvojnih zakonitosti in uresničevanja naše revolucije, pri čemer so ustavna dopolnila samo etapa pri uresničevanju tega cilja. Govoril je tudi o temeljnem samoupravnem sporazumu in o drugih nalogah, ki stojijo pred komunisti pri uresničevanju delavskih amandmajev. Svoje misli je zaključil, da bo za večjo enotnost in čvrstost ZK



Kadrovski sektor je skupaj z oddelkom za izobraževanje odraslih pri ŽIC, organiziral tečaj za žerjavovodje. Obiskuje ga trideset kandidatov iz raznih obratov. S predavanji so pričeli 26. marca, zaključili pa bodo 7. junija.

potrebno očistiti vrste zveze komunistov, organizacijo pomladiti in večjo skrb posvetiti idejno politični vzgoji članstva.

Anton Pintar je govoril o dovolj uspešnem dosedanjem delu političnih organizacij v Železarni in o delavskih ustavnih dopolnilih ter o tem, da smo dali premajhen poudarek vsebinskemu pomenu ustanavljanja TOZD. Sedanja samoupravna in politična organiziranost mora pomeniti mobilizacijo vseh komunistov in vsega delovnega kolektiva, ker je le v tem jamstvo za še hitrejši nadaljnji razvoj in napredek.

O aktivnosti oddelkov ZK in komunistov je spregovoril tudi Branko Stare. Pri tem pa je posebno poudaril skrb za usposabljanje in sprejem mladih v ZK ter nujnost tesnejšega sodelovanja z mladinsko in sindikalno organizacijo.

Osnovni cilj in namen osnovnih organizacij ZK v TOZD je poleg izvajanja in uresničevanja ustavnih dopolnil, tudi ocenjevanje in preverjanje lanskega dela na osnovi določenih kriterijev, je v svoji razpravi dejal Ludvik Kejžar. Govoril je tudi o sprejemanju novih članov v ZK in o permanentnem idejno-političnem usposabljanju članov ZK. Največ pozornosti pa je v svoji razpravi posvetil pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ, ki mora biti vsebinska osnova za delovanje zveze komunistov. Tov. Kalan je k temu dodal, da če bomo hoteli tako delati, bo potreben načrt dela in po njem tudi delati ter prenehati z odvečnim govorjenjem in ponavljanjem misli.

Na predlog kandidacijske komisije so na konstituantni seji izvolili enajstčlanski sekretariat konference, za sekretarja Branka Stareta, za organizacijskega sekretarja pa Marjana Žitnika. Gospodarsko komisijo bo vodil Marjan Ulčar, komisijo za samoupravljanje Anton Pintar in komisijo za socialno politiko Bernard Jakopič. V tovarniško konferenco ZK so izvolili enajstčlansko delegacijo.

TOZD TALILNICE

Konstituantna seja ZK TOZD talilnice je bila dobro obiskana, poleg delegatov pa

so bili na seji tudi vršilec dolžnosti direktorja TOZD talilnice dipl. inž. Avgust Karba, šef delovne enote talilnice dipl. inž. Stanko Čop, predsednik sindikalne organizacije TOZD talilnice Stefan Ščerbic in predstavnik tovarniške konference ZKS Tone Varl in Stane Rev.

Po izvolitvi organov konference je imel uvodni referat o programskih izhodiščih in o problemih TOZD talilnice Miloš Cvetkovič. Polde Lamovšek pa je podal organizacijsko poročilo o strukturi članstva ZK, ki ga zajema konferenca in o dejavnosti posameznih oddelkov ZK. Ugotovil je, da je tudi v njihovi organizaciji skoraj polovico članov ZK brez funkcije. V nadaljevanju je govoril o potrebni angažiranosti vseh komunistov in o posebno perečem kadrovskem problemu, njihove temeljne organizacije združenega dela.

V nadaljevanju razprave je govoril tov. Kambič o težkih delovnih pogojih v talilnicah in o nujnosti nekaterih rekonstrukcij, ki bodo v bodoče stvar dogovora celotnega kolektiva. Tov. Jereb je spregovoril o sprejemanju mladih članov v ZK, kar bi mladim moralo pomeniti čast. O krepitvi in večji enotnosti zveze komunistov je govoril Anton Jereb, pri tem pa je ponovno dal poudarek na sprejemanje mladih in njihovo večjo angažiranost v vsem družbeno-političnem življenju. Spregovoril je tudi o večji pozornosti do tistih občanov, ki imajo najnižje osebne dohodke, obenem s tem pa moramo krepiti tudi večjo delovno odgovornost, ker si le z boljšim delom lahko zagotovimo tudi boljše osebne dohodke.

Vršilec dolžnosti direktorja TOZD talilnice in direktor proizvodnega sektorja dipl. inž. Avgust Karba je govoril o izrednem pomenu in nalogah ustanovljenih temeljnih organizacij združenega dela. Pri tem je poudaril izreden pomen vsestranske informiranosti delavcev, da bodo lahko zavestno sodelovali pri odločanju. Ko je govoril o doseženih proizvodnih rezultatih v prvem tromesečju in poslovnih dosežkih Železarn, ki se odražajo poleg drugega tudi v višjih osebnih dohodkih, je omenil neugoden vpliv podražitve nekaterih surovin in uslug, kar vpliva tudi na višje proizvodne stroške. V taki situaciji je potrebno, da ustvarimo čim

več, ob čim nižjih proizvodnih stroških, kar pomeni bolj racionalno in zavestno delo. Tudi on je govoril o precejšnji dotrajanosti talilnic, kljub temu pa lahko dosega dobre rezultate, kar dokazujejo tudi dosežki v marcu. Spregovoril je tudi o rekonstrukcijah in o najbolj perečih problemih v zvezi s tem.

O smernicah in nalogah novoizvoljenega sekretariata je spregovoril Tone Varl. Dejal je, da bo sekretariat moral iz razprav na seji konference in iz predhodnih sklepov tovarniške konference potegniti najbolj bistvene naloge, ki se tičejo TOZD talilnice. Na osnovi tega pa izdelati ustrezen program in se za njegovo realizacijo tudi boriti.

Ob sklepu seje konference so z javnim glasovanjem, za katerega so se predhodno izrekli, izvolili enajstčlanski sekretariat konference. Za sekretarja so izvolili Miloša Cvetkoviča, za organizacijskega sekretarja pa P. Lamovška.

Poleg njiju so izvolili Maksa Krmelja za predsednika komisije za samoupravljanje, dipl. inž. Alojza Kalana za predsednika komisije za gospodarstvo, za predsednika organizacijske kadrovske komisije pa Poldeta Lamovška. Izvolili so tudi enajstčlansko delegacijo v tovarniško konferenco ZK.

S sej sindikalnih odbov

MARTINARNA

Druga seja sindikalnega odbora je bila 26. marca. Sindikalni odbor je bil seznanjen z osnutkom temeljnega samoupravnega sporazuma, z dodatno informacijo, da bodo o sporazumu razpravljali na sestankih vseh delovnih skupin.

Seznanjeni so bili tudi z nekaterimi pripombami k osnutku sporazuma, ki so jih posredovali vodilni delavci TOZD talilnice. Pripombe so že posredovali odboru za izvajanje ustavnih dopolnil. Pripombe se nanašajo na 9 členov temeljnega samoupravnega sporazuma. V nadaljevanju se so bili člani sindikalnega odbora seznanjeni s problematiko proizvodnje za marec, ko je bila dosežena rekordna proizvodnja pri obratovanju s štirimi pečmi. Operativni plan je bil presežen za 5,8%. K uspehu so pripomogli vsi delavci s svojo prizadevnostjo, imeli so majhno odsotnost z dela, ustrezna je bila oskrba s surovinami in ugodni vremenski pogoji. Na seji so prebrali okrožnico o oddihih in regresih za leto 1973. O dodelitvi brezplačnih mest za letovanje bodo razpravljali na prihodnji seji komisije za oddihe. Ob koncu seje so dodelili denarno pomoč Maksu Ravniku, Juliju Kočvarju in Imetu Liku. Zahtevali so tudi odgovor glede beneficiranega delovnega staža žerjavovodij 32 tonskega žerjava ter odgovor glede nekaterih pripomb na sestanku vseh predstavnikov sindikalnih odborov, ko so analizirali potek občnih zborov.

● obrambna vzgoja ● obrambna vzgoja ●

Pribor za osebno razstrupitev

(Nadalj. in konec)

Pri vseh teh vrstah zastrupitve moramo uporabljati zaščitne pripomočke (masko, rokavice, predpasnike, škornje). Zlasti pri radiacijski zastrupitvi moramo poskrbeti, da odteka uporabljena voda in raztopine v kanalizacijo ali v posebne jame, ki jih potem zasujemo.

Tampone in drug material, ki ga uporabimo pri kemični razstrupitvi zažgemo, pri radiacijski razstrupitvi pa zakopljemo.

Kemično ali radiacijsko zastrupljenih živil in vode (za pitje in druge namene) ne smemo uporabiti tako dolgo, dokler jih niso pregledali pristojni kontrolni organi civilne zaštite.

Razstrupitev je eden izmed zelo važnih ukrepov za odstranitev posledic napada z jedrskim, kemičnim in biološkim orožjem. Razstrupljevati moramo začeti čimprej, ker s tem močno zmanjšamo stopnjo zastrupljenosti, v večini primerov pa s tem izvedemo že popolno razstrupitev.

Higijena zaklonišč

Zaklonišče mora biti grajeno tako, da krajše ali daljše bivanje v njem ne škoduje zdravju ali ne zmanjšuje delovne sposobnosti. Zaklonišča, ki naj bi varovala pred vojnimi strupi, pred klicami nalezljivih bolezni in pred radioaktivnim prahom, morajo biti neprodušno zaprta in opremljena s posebnimi napravami za dovod ali čiščenje zraka. Vrata, okna in druge odprtine se morajo neprodušno zapirati. Vhod v takšna zaklonišča ni neposreden, marveč je treba zgraditi poseben sprednji prostor, ki preprečuje, da bi v zaklonišče prodiral zastrupljen ali okužen zrak. V takšnih hermetiziranih zakloniščih je treba z ventilacijskimi napravami vzdrževati nekoliko višji zračni pritisk (12 mm H₂O stebra) od zunanjega. To preprečuje prodiranje zunanjega zraka skozi zidove, skozi razpoke in podobno. Za čiščenje zunanjega zraka, okuženega z vojnimi strupi, z bakterijami ali z radioaktivnim prahom, je treba predvideti razen ventilacije tudi posebne čistilce. Takšna mehanična kolektivna zaščita je iz razumljivih razlogov dokaj draga in seveda tudi zapletena. Ta sistem ventilacije lahko skoraj povsem nadomesti posebni material, ki popolnoma varuje pred biološkimi in kemičnimi sredstvi ter pred radioaktivnim prahom. Gre namreč za material, ki niti ni drag, in ga ni težko proizvajati. Z njim obložimo zakloniščne stene znotraj pol centimetra na debelo. Material vsebuje aktivno oglje, ki je v ta namen posebej prepojeno in ima to lastnost, da zadržuje strupene pline, bakterije in radioaktivne delce, hkrati pa omogoča prehod ogljikovega dvokisa v vodne hlape, ki se nabirajo v zaklonišču.

Navadno zaklonišče je sestavljeno iz bivališča za ljudi in iz prednjega prostora, da ljudje ne vstopajo v zaklonišče neposredno od zunaj, torej iz morda zastrupljenega ozračja, hkrati pa je treba zagotoviti tudi zasilni izhod. V prednjem prostoru lahko razkužujemo v primeru kemičnega napada. Vsa druga zaklonišča, pripravna za razne namene, gradimo po posebnih načrtih, pač v skladu s potrebami in z namenom. V zaklonišču je treba zagotoviti vrsto higienskih ukrepov, da bivanje v njih ne škoduje zdravju in delovni sposobnosti ljudi, ki se zatečejo vanje. Na prvem mestu je glede tega potrebno zagotoviti dotok svežega zraka. Če ljudje bivajo v zaklonišču dlje časa, začneja zmanjkovati kisika, množi se ogljikov dvokis in vlaga, hkrati pa narašča temperatura. Povečana množina ogljikovega dioksida v zraku je za dihanje bolj nevarna kot pa pomanjkanje kisika. Zaradi zvišanja temperature v zaklonišču narašča tudi telesna temperatura, utrip srca postane hitrejši, zaradi povišanega metabolizma pa se veča tudi poraba kisika. Položaj glede pomanjkanja kisika in nakopičenje ogljikovega dvokisa se še poslabša zaradi živčnosti ljudi, ki po alarmu vsi nemirni pridejo v zaklonišče. Sestav zraka se občutno spreminja tudi zaradi produktov razpadanja organskih snovi, ki jih ljudje izločajo. Hkrati pa se kakovost zraka slabša zaradi uporabe raznih svetil, npr.: sveč, petrolejk in karbidov ter podobnega. Vse to otežkoča bivanje v zaklonišču, zato je nujno potrebno brezhibno oskrbovanje z zrakom, zlasti v tistih zakloniščih, ki so namenjena za daljše bivanje. Minimalna količina kisika v zraku, ki jo lahko prenese človek, se znatno spreminja in je odvisna od zdravstvenega stanja, od vrste dela, ki ga ti ljudje opravljajo, itd. Množina kisika v zaklonišču ne sme biti nižja od 14 do 15 %.

(Nadaljevanje sledi)

● obrambna vzgoja ● obrambna vzgoja ●

Delo predsedstva sindikata Železarne

V zadnjem času je bilo delo predsedstva tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne precej razgibano. V torek 10. aprila je bila skupna seja članov predsedstva, sekretariata ZK Železarne in ZM Železarne. Na seji so razpravljali o delu mladih v Železarni ter o programu dela in nalogah, ki jih bo treba odpraviti v bližnji prihodnosti.

V četrtek, 12. aprila, je predsedstvo obravnavalo problematiko splošnega ljudskega upora skupaj s predsednikom

občinskega koordinacijskega odbora. Na seji so bili sprejeti nekateri sklepi, ki družbeno politične organizacije obvezujejo za čimtesnejše sodelovanje na tem področju.

Predsedstvo TO-OO sindikata Železarne je na seji 13. aprila obravnavalo priprave na letno skupščino, ki bo v petek 20. aprila. Pregledali so pripravljena poročila in bili seznanjeni z organizacijskimi ukrepi, ki so potrebni za organizacijo in normalen potek letne skupščine.

Jože Vidic

Zločin pri Lenartu

Odlomki iz knjige Jožeta Vidica, ki je dobila letošnjo Kajuhovo nagrado. Knjiga bo v kratkem izšla pri zavodu Borec.

3



Rade je izjema. Pravijo, da izjema potrjuje pravilo. V zvezi s to zgodbo sem obiskal prek 90 ljudi. Nihče od teh mi ni izjavil: »Slutil sem, da Rade nekaj kuje.«

Lojze Soklič, vodja partizanske bolnišnice, mi je rekel: »Zame je bil Rade vzor dobrega partizana.«

Janez Trojar-Zagloba, sekretar OF za Selško dolino: »Rade je bil pošten fant, zanesljiv kurir, pretkan vosevec, vesten, discipliniran in vedno lepo oblečen. Vrag vedi, kdaj in kaj ga je pripelalo na pot izdaje. Do uboja stražarjev zaradi njega ni padel nihče.«

Morda bo kdo dejal, da sta Rade in Zdravko igrala vlogo spečih agentov in sta čakala, da jih obveščevalna služba aktivira? Mogoče? Osebo te-

ga ne verjamem in takšnega mnjenja so tudi vsi, s katerim sem govoril. Težko je verjeti, da gestapo ne bi izkoristil priložnost in z Radetovo pomočjo ujel ali likvidiral posamezne voditelje upora na Gorenjskem?

To so sicer nameravali, toda razen uspeha pri napadu na bunkerje okrog Zakrašnika, so jim vsi drugi načrti splavali po vodi. Iz zaplenjenega pisma, ki so ga našli pri Gabrčanovi Ivanki, nam še vedno zvenijo besede, ki jih je Rado nameraval sporočiti bratu Božu:

»Z akcijo na tem teritoriju počakaj še kakih 14 dni, ker bomo z malo vojske polovili vse funkcionarje v enem večeru.«

Kako so odkrili, da je Rade agent gestapa in črne roke?

Stane Žagar iz Lesc, zdaj komercialni direktor Viatorja, je izjavil:

»V Rovtu sem srečal žensko iz Hlebc, ki mi je povedala, da je tudi Murnikova v vasi. Murnikovo sem dobro poznal že iz Lesc, kjer sem doma. Vedel sem, da je nezanesljiva ženska. Znanko sem vprašal, če ve, kje je Murnikov Božo.

Včeraj je bila Murnikova pri njem na obisku, je dejala znanka. Njen odgovor me je presenetil. Kakšna čudna pota ubira ta ženska! Včeraj je bila pri sinu, ki je pri črni roki, zdaj se pa vrti na svobodnem partizanskem ozemlju. In kako lepo opravičilo ima: dva sina v partizanih.

Oba nadvse zanesljiva borca. Eden pri varnostno-obveščevalni službi, drugi kurir pri najvišjem vodstvu OF in KPS za Gorenjsko, sem glasno razmišljal in srečo zrl proti cerkvi Sv. Lenarta. Ženska iz Hlebc je samo kimala. Končno je tudi ona potrdila upravičenost moje slutnje z besedami: »Veš, tudi meni se zdi sumljivo njeno vedenje...«

Kaj je Rade priznal na zaslišanju?

Antoni Zbontar-Slavec, načelnik VOS za škofjeloško okrožje, je uspeh preiskave takole opisal:

»Rade je bil trmast in ni hotel priznati dejanja. Prebrali smo mu pisma in ga soočili z borci. Pod težo dokazov je klonil. Priznal je, da je imel zvezo z domobransko obveščevalno službo, ki je s pomočjo njegove matere vodila do brata Boža. Kam vse je Božo dajal te podatke, ni vedel povedati. Kako složno pa sta sodelovala gestapo in črna roka, je bilo po vojni nešteto dokazano na sodnih procesih proti črnorokcem. Nadalje je priznal, da sta v njegovi vohunski skupini še brat Zdravko in oficir varnostno-obveščevalne službe, doma z Jesenic. Od kdaj je Rade sodeloval s sovražno obveščevalno službo? Na to vprašanje Rade ni odgovoril...«

Za bralce Zelezarja naj k tej zgodbi dodam še naslednje pojasnilo:

Ko sem zavodu Borec oddal rokopis Zločin pri Lenartu, so zgodbe, ki bodo objavljene v knjigi pod tem skupnim naslovom, z veseljem sprejeli. Glede na to, da v prvi zgodbi opisujem delo varnostno-obveščevalne službe in njen boj proti dvojnimi agentom, je zavod Borec zaprosil pomočnika republiškega sekretarja za notranje zadeve tovariša Egon, naj prebere zgodbo. Tovariš Egon je zgodbo vrnil z naslednjo oceno:

»V eni sapi sem tole prebral. Zanimiva je sistematičnost in zagrizenost, s katero je pisec sledil, na prvi pogled, sorazmerno majhnemu delikventu. Zato pa je uspel, da ga prikaže v vseh odtenkih kot 'koljača'.«

Od Radetove skupine vosevcev sta živa samo še dva. Oba živita v jeseniški občini. Eden od teh je upokojenec železarne, drugi živi na Jesenicah. To je tisti oficir varnostne obveščevalne službe, ki je bil povezan v Radetovi vohunski mreži. Vedel sem samo za njegovo partizansko ime. Iskal sem ga več mesecev. Končno sem ga potrkal na vrata njegovega stanovanja. Ta človek nikdar po voj-

ni ni govarj nje povraž mrežadil s ga od Rad nju mil, da zan ges zah ubiti nost obveš za Gjsko.

Dni dni nju, je ta pismo zagrc bom objav in zapo, v k koč ten. I človek sem gi, kar tu smo.

Novem i deta njegov rali izansl njim, ta bil lave lezarn tonota-Ma nice okojer Antoapan, filne ljarme Nada v k opisn zgo ne črroke i no.

Vigi Zi tu objavlj partiskih obse 650 tis knjgo obj fotogij živi ceterj drug Prvaodba 7 tu ega 13

Tomaž Iskra

Kdo pravi, da je v Londonu megla

3

Tako je apotekar izstavil diplomu za medicino, krojač za svojo obrt, ribiči so bili zopet zainteresirani za njihovo trgovino in vse to je bilo leta in leta zapisano in registrirano v knjigah, ki jih je hranil cehovski mestni dvorec. Cehovsko članstvo se je spreminjalo v takšnem obsegu, kot se je spreminjala dejavnost cehovske trgovine in obrti. Danes so obrtniki večinoma samostojni. Dolgo časa so bili mestni cehi poznani kot zelo dobre in solidne ustanove. Prenekateri šolarji in drugi, ki so se izobraževali, so dobivali denarno pomoč prav od cehovskih združenj, prenekateri pa so jim ostali celo dolžni. Mestni cehovski dvorci, kjer so cehi imeli svoj sedež, pa niso sloveli samo po svojem bogastvu, ampak tudi po dolgoletnem obstoju, saj so svojo dejavnost in nenavadnost ohranili še stoletja in seveda tudi svoje blagajne. Mestni cehovski dvorci so utrpeli dosti škode med bombardiranjem Londona v drugi svetovni vojni. Od 33, kar jih je še ostalo do leta 1939, jih je

bilo nič manj kot dvajset popolnoma porušeni ali močno poškodovanih.

S prihodom Tudorjev se je London naglo širil in raztezal, tako da je Elizabeta I. poskušala nadzorovati to razraščanje mesta z javno prepovedjo gradnje hiš in objektov v bližini mestnega obzidja. V tem času se je seveda povzpela trgovina in blagovna izmenjava, zlasti še, ko je sir Thomas Gresham postavil trgovino v posebej položaj, ki pa ga dotlej ni imela. Bila je neodvisna od razvoja mesta. Z odkritjem Amerike in nekaterimi reformami Raleigha in Drakea pa je London pridobil še večji ugled. Življenjske Londona v času vladanja Elizabete I. je bilo zelo bogato. V tem času so se rodili velemožje. Zaživelo je gledališče, še posebno, kolikor nam je znano, s postavitvijo gledališča, kot je Globe v Southwarku, kjer so igrali Shakesperara, Marlowa, Ben Jahnsone, Massingerja in druge. Na ozki ulicah so bili veličastni sprevodi, kjer so se ljudje zabavali med svoji-

mi hišami, ki so jih takrat v glavnem gradili iz takrat na moč popularnega tikovega lesa. Elizabetin trgovec John Stow je objavil obsežno delo Londona, ki je zajemalo poglavitne dejavnosti, ki so se razvijale v mestu in so bile rezultat dolgoletnih raziskovanj ter dosežkov zgodovine in legende mesta.

KUGA IN OGENJ V LONDONU

Tu in tam je kužna bolezen pustošila London, vendar je bila največja 1665. leta, ko je bilo okuženih 90.000 meščanov. Naslednje leto pa je bilo mesto povsem uničeno zaradi velikega požara. Ob 2. uri zjutraj, 2. septembra 1666. leta, je izbruhnil požar v neki opekarni na Pudding Lanu in divjal štiri dni. Ožgani kosi stavb so padali po ljudih, ki so brezglavo divjali po ulicah, da bi si rešili življenje. Nič manj kot 13.200 hiš je bilo popolnoma uničenih. Uničene so bile cerkve, med njimi je bila močno poškodovana Pavlova katedrala, brez domov pa je ostalo 100

tisoč meščanov, toda začuda samo nekaj ljudi je našlo smrt v tistih plamenih.

Po tem opustošenju sta Joh Evelyn in sir Christopher Wren pripravila načrt za preureditev in obnovo mesta. Mesto so najprej očistili ruševin, ki jih je povzročil ogenj, ogradiili so kužna območja, potem pa so se lotili obnove mesta.

Tako se je obraz Londona povsem spremenil. Ulice so postale širše in bile so obrnjene na glavni trg. V primeru požara se ogenj ni mogel tako lahko širiti iz ulice v ulico. Široki trgi so omejevali mestne predele. Kar 53 cerkva so obnovili pod Wrenovim nadzorstvom in če še prištejemo obnovo St. Paul's Cathedral, je to eno izmed najuspešnejših opravljenih del. Medtem ko se je arhitekt Wren ukvarjal s svojo katedralo, je spoznal Gibbona, ki mu je veliko pomagal pri notranji dekorativni opremiti cerkve. Mojster Gibbon je bil nenadomestljiv zlasti pri prekrivanju lesa in z arhitektom Wrenom sta zelo posrečeno in izvrstno premagovala skupne težave. Njuna mojstrovina je prekašala vse dotedanje, saj sta jo izvedla navzven in navznoter skrajno natančno in okusno. Cerkev sira Christopherja Wrena označujejo tipično odkritost, naivnost, obenem pa močnost in včasih izkoriščajo izredno malo prostora, kar do-

kazuje spretnost graditelja. Posebej so še lepi njuni cerkveni stolpi.

Gradnja cerkva je bila v takratni dobi izredno težavna zaradi preproste tehnike in orodja, ki je oteževalo take gradnje, zlasti gradnje cerkvenih kupol in stolpov. S podobnimi težavami kot takrat, se srečujejo tudi današnji moderni graditelji, vendar ne pri gradnji cerkva, pač pa pri gradnji mamutskih nebo-

tičev, ki l njem svetu

18STOLE

Stol mest obzic šteti hodi ščakmu i se Londonu izgin. Le Temp Bar vse 1878.

Zadni d vanst En



LONDON s svojo značilno arhitekturo

ni ni govarjal za sodelovanje v ovražni obveščevalni mreži. Učil se je, kako sem ga od Rade lja na zaslišanju izbil, da ima ta partizan izgled gestapa, da mora zahrbno ubiti načelnika varnostne obveščevalne službe za Gosposko.

Dva dni po tem srečanju, na ta nekdanji agent pisemsko zagrozil s tožbo, če bom objavil njegovo ime in zado, v katero je bil nekoč vstavljen. Razgovor s tem človekom sem objavil v knjigi, kar tudi grozljivo pismo.

Najvem še to, da so Rade lja njegovo mammo aretirali partizanski oficirji, med njimi pa bila tudi dva delavca železarne, in sicer Anton Lepa-Marjan iz Zabreznice (pokojenec železarne) in Anton Čupan, delovodja profilne žarne na Javorniku. Nadalje v knjigi podrobno opisujem zgodovino in zločine črnih rok med minulo vojno.

V knjigi Zločin pri Lenartu objavljeno 19 resničnih partizanskih zgodb. Rokopis obsega 50 tiskanih strani. V knjigi objavljeno prek 120 fotografij živih in padlih borcev ter drugih dokumentov. Prva zbirka Zločin pri Lenartu obsega 136 strani.

Uporniki iz zgornjesavske doline

H kmetu Pavlešu v Mojstrani je vstopil 50-letni Janez Hlebanja, znan gorski reševalec in vodnik, ter glasno rekel: »Daj mi požirek žganja, da bom bolj korajžen.« Po prvem požirku je kot obad zapil oči v Pavleša, očitno si je nečesa domislil, in nadaljeval: »Ti imaš v hlevu državnega junca. Veš, nocoj se bomo uprli, Hitler bo zjutraj na kolenih. V počastitev zmage bomo zažklali junca in ga na raznju spekli sredi vasi. To bo veselje! Do novega leta ne bomo več delali.« Tudi Janez Pavlovčič z Dovjega se je oglasil in Pavlešu dejal: »Če ne boš mogel streljati, ker si invalid, boš pomagal podirati drevje na cesto.« Kmalu se je pri Pavlešu zbralo staro in mlado.

»Pa orožje... kje bomo dobili orožje?« so se spraševali, ker so le redki prinesli s seboj staro vojaško ali lovsko puško. Nekdo je vedel povedati, da bo orožje vsak čas pripeljal tovarnjak. Od kod naj bi pripeljal orožje, tega nihče ni vedel. Menda od tam, kjer so že premagali okupatorja!

V tistih odločilnih trenutkih je bila prva misel organiziranih članov OF in partije, kje dobiti orožje.

lja. tični, ki kraljujejo današnjem svetu.

18. STOLETJE LONDONA

Skoraj stoletje so postala mesta obdobja in njihovi nešteti modi in napoto razraščajo in razvijajočemu se Londonu ter so sčasoma izginile. Le vrata imenovana Temp Bar so se ohranila vse do 1878. leta.

Zahvalni del mesta imenovan West End se je v primer-

javi z vzhodnim delom mesta mnogo bolj razvijal, predvsem zato, ker so v zahodnem delu prebivali ljudje takratne visoke družbe.

Beli dvor — White Hall je v tem stoletju postal sodni dvor — središče socialnega in političnega življenja. Veliko lepših predelov je bilo zgrajenih takrat v neposredni bližini tega dvorca: Covent Garden, Bloomsbury pa še St. Jame's, ki se odlično skladajo z White Hallom.



arhitekturo

53

Tako si Žef govori, kakor da ukazuje, bodri in ošteva koga drugega, ki je zlezal vanj samo zato, da ga gnjavi, in ki bi ga rad izgnal iz sebe. On vendar ni mevža, ki bi zaradi majhne lakote jokala. Ta mevža mora iz njega, ali pa bo za mevžo napravila še njega, ki bo po treh letih ključavničar, kakršnih je malo in ki bo za svoje delo prejemal najprej za kakih petsto ali šesto hlebkov kruha na mesec, a ko bo polnoleten in bo dobival celo plačo, kakor jo dobivajo polnoletni, pa bo zaslužil za kakih tisoč do tisoč dvesto hlebkov kruha v enem samem mesecu.

»Toliko pa ne more pojesti niti največji požeruh na svetu!«

Torej mu bo denar ostajal in ga bo lahko razdelil: toliko za hrano, toliko za druge drobne potrebe, a toliko ga bo dajal na hranilno knjižico in hranil. Lahko si bo kupil obleko. In ne samo eno na leto. Naročil se bo lahko na časopis ali si kupil kdaj pa kdaj kako lepo knjigo, ki jih je doma vselej rad prebiral, prav tako rad, kakor jih je rada prebiral mama.

Tudi gospod Aleš ima v delovni sobi v kotu veliko zastekleno omaro samih lepih, v usnje in platno vezanih knjig, a mu najbrž ne bo hotel posoditi nobene. Prelepe so, take, kakor da jih je spravil pri njem trgovec s knjigami in ki se jih razen tiskarjeve, vezalčeve in trgovčeve roke ni dotaknila še nobena druga roka.

No, nič zato! Čez tri leta si bo lahko kupil kako knjigo sam, mimo tega pa so v mestu tudi knjižnice, kjer si lahko za mal denar (vsaj nekoč se mu bo zdel denar za izposojevalnino neznamen) izposodiš knjigo, kakršno si želiš.

TIGROVEC ŽEF

MIHA KLINAR

Tako razmišlja Žef in počasi kosi travo red za redjo, dokler se ne zave, da je nakosil že preveč. Zato sede in zopet prislunke čričkom.

»Božji murnčki...«

Tako pravi čričkom mama. Ti se hranijo s pesmijo. Ko sonce ogreje majške travnike se rode s pesmijo in z njo umro, ko zemljo ohladi jesen. Črički ga spominjajo maminega pripovedovanja o teh živalcah, ki imajo dušo kakor človek, le da je njihova brez zla in greha, iz ene same pesmi, ki jo pojo luni in zvezdam.

»In kakšna je potem njihova duša?« je vprašal mamo nekoč.

»Pesem, čista kot zvezde ali mesečina,« je mama odgovarjala. Včasih pa je rekla: Čriček ima dušo kakor uglašene pojoče gosli...

Tudi pravljice o čričkih mu je pripovedovala mama, mnogo pravljic. A ko so fašisti do smrti pobili očeta, jih je nehala pripovedovati, kakor da so z očetovo smrtjo usahnile v njej.

Toda, ali ni bila pravljica tudi to, kadar sta se pogovarjala o stricu in o njegovi sreči, kakor da stric živi v nekakšni deveti deželi, ki jo uživajo Slovenci, tisti Slovenci, ki so po vojni prišli pod kraljevino SHS in ki so v njuni in še v marsikaterih drugih očeh živeli podobno kakor Izraelci, ko so prišli v obljubljeni deželo.

O, ko bi mama vedela, kako je v resnici s stricem pa tudi z njim, bi se najbrž razjokala. Zato ji ne bo nikoli pisal, da obljubljene dežele ni in da so tudi tu ljudje, na eni strani pešička bogatih, na drugi strani revščina, sami ubogi Lazarji, ki so lahko že srečni, če kdaj pa kdaj ujamejo kako drobtino z bogatinove mize.

No, Slovenci so res lahko in jih zaradi slovenstva nihče ne preganja. Toda samo to še ne more osrečiti človeka in ga rešiti revščine. Če človek nima dela, lahko pogine od glada, pa se zato ne bo nihče zmenil. Prehodnih v zavetišču so kmalu siti. Če se prevečkrat pojavijo, jim enostavno ne dajo več in jih nune naganjajo z lenuhi, ki se jim ne ljubi, da bi si poiskali delo in zaslužek.

»Se ti sreči, da me imajo za stalnega in ne za predhodnega. Drugače bi me že jutri ali čez nekaj dni zapodile.«

Ne, obljubljene dežele ni. Samo bogati so si jo znali napraviti iz sveta zase. Bogataši kakor gospod Aleš in drugi, ki zdaj nore in poskakujejo ob nreščečih zvokih gramofona, opiti od dragega vina, za katerega bi lahko kupil tisoč hlebkov kruha ali še več.

»To je cela gora kruha,« je že zopet v mislih pri kruhu.

Zato je najbolje, da pograbi travo in jo stlači v koš, potem pa gre (morda se bodo kočijaži kmalu vrnili, saj zvezde že drse v polnoč) in se zavije v konjski koc in lakoto, to nadležno in sitno praznino v človeku, prespi.

»Napil se bom vode in zaspal!«

Tako sklene in odhaja proti hlevu, odloži koso, grablje in koš, nato pa gre k bazenu, kjer je vodovodna pipa. Ko napolni z vodo praznino svojega želodca, nehote prislunke gosposkemu kričanju in rezgetanju.

Da, rezgetajo, rigajo kakor osli.

»I a, I a...«

Največkrat je med nerazumljivim riganjem slišati tadv glasova.

»Ali so res popolnoma ponoreli?«

Šele čez čas se mu zdi, da vseeno izgovarjajo nekakšne besede.

Pa ne da govore nemško?

»Da, to so nemške besede!«

A zakaj? So gospodovi prijatelji Nemci?

Šele kasneje bo zvedel, da je nemščina še vedno jezik, ki ga med seboj govori gospoda, ne samo nemška, marveč tudi slovenska.

Toda zdaj prihajajo kočijaži.

»So konji mirni?« ga vprašajo.

»Mirni.«

»Sicer pa so vajeni takega direndaja.«

Zdaj bi lahko šel spat, vendar mu žilica ne da miru, da bi kočijažev ne vprašal, če so njihovi gospodje Nemci.

»Kakšni Nemci?«

»Nemško govore.«

»Seveda! Ali še ne veš, da je za gospodo: slowenisch viel zu gemein.«

»Ne razumem vas.«

»Ne razumeš? Menda nisi prišel z lune? Lahko bi vedel, da ima gospoda nemščino še vedno za gospodski jezik! Slovensko se pogovarja samo z nami. Tako so se navadili pod starim cesarstvom. In navada je železna srajca! Morda bodo čez deset let govorili med seboj srbsko, a slovensko nikoli! Gospoda je vselej na strani tistih, ki vladajo!«

Tudi to je za Žefa novo.

»Ob sarajevskem atentatu in ob izbruhu vojne so vpili: Srbe na vrbe! Zdaj vpijejo: Živela Srbija! Jutri bodo vpili: Živela Italija! ali: Živela Avstrija, če bo še kdaj vstala od pokojnih in postala velika. Eh, to bi vendar že moral vedeti, da so gospoda narod zase in ne kakor mi spodaj. Samo: Živela Rusija, ne bodo vpili nikoli, ali pa šele takrat kadar bodo v Rusiji zopet ustoličili carja,« pripoveduje kočijaž, ki je že malce pijan in govori vse, kar mu prihaja na jezik.

Žef le malo razume od vsega tega, a nečesa se jasno žaveda: med gospodo in navadnimi ljudmi je nepremostljiv prepad!

»A nič ne maraj! Vse čaka isti konec! Le da bo ta konec za gospodo težji kakor za nas. Kdor je vaje brezskrbnega veselega življenja, se od njega le nerad in z velikim trpljenjem poslovil, medtem ko je marsikateremu revežu smrt edina uteha. Vidiš, v tem smo navadni ljudje na boljšem! In tudi to je veliko! Zaradi mene je lahko že jutri sam sodni dan ali pa če pride tista repatica, ki bo s svojim repom pogoltnila svet. Kdo bo takrat jokala? Jaz ne! A moj gospod bo. Bog ga ohrani še tisoč let in mu daj vsak teden drugo žensko, v moj žep pa vsak teden še kak postranski stotak...«

Ob 25-letnici bolnice Jesenice

Na dosedanjih izkušnjah graditi nadaljni razvoj

Enajstega aprila leta 1948, smo na Jesenicah izročili svojemu namenu novo bolnišnico na Plavžu. Lep delovni jubilej — 25-letnico so člani kolektiva splošne bolnice na Jesenicah proslavili z nekaterimi prireditvami. Bolnišnica kot humanitarna ustanova ima malo prilik, da se uveljavi še kako drugače, kot pa s svojim delom pri skrbi za bolnega človeka. Prav zato so ob jubileju hoteli opozoriti javnost na svoje delo, uspehe, pa tudi probleme in načrte.

V vhodni avli bolnišnice so s pomočjo sodelavcev tehniškega muzeja Železarne pripravili razstavo dokumentov, prikazov dejavnosti in fotografij. Pretekli četrtek pa se je kolektiv skupaj s številnimi gosti zbral v dvorani delavskega doma na Javorniku na slavnostni prireditvi združeni s kulturnim programom. O 25 letih dela, uspehov in načrtov je govoril predsednik sveta splošne bolnice primarij doktor Štefan Plut, petinpetdesetletni član kolektiva pa so ob tej priliki za dolgoletno in požrtvovalno delo pri uredništvu plemenitih nalog bolnišnice podelili spominske plakete. Še posebej so se z hvaležnostjo, izraženi tudi z aplavzom, spomnili šestih članov, ki so od vsega

začetka zaposleni v ustanovi. To so primarij doktor Franc Brandsteter, računovodkinja Mimi Premrl, laborantka Dragica Čop, kuharica Anica Soklič, medicinska sestra Tončka Mitrovič in operacijski bolničar Jože Kravanja. Bolj kot posameznikov pa je pomemben uspeh kolektiva in direktor Slavko Osredkar je ob svojem pozdravu še posebej poudaril misel, ki je vredna, da je ne pozabimo: delo vseh članov kolektiva je vgrajeno v mozaik 25 let in z izkušnjami moramo obogatiti bodoče delo.

V kulturnem programu so se najprej predstavili mladi plesalci pionirske folklorne skupine z Javornika, s čemer so se tudi najmlajši želeli oddolžiti vsem za skrb za zdravje. Z izborom pesmi pa sta se predstavila tudi mladinski pevski zbor Blaž Arnič z Jesenic in moški komorni zbor Stane Žagar iz Krlope.

Splošna bolnica Jesenice je kot humanitarna ustanova vsekakor imela ves čas pomembno vlogo pri zdravju gorenjskega prebivalstva. Po najnovejših ugotovitvah še danes gravitira na bolnišnico 95.000 prebivalcev predvsem jeseniške in radovljiške občine, pa tudi ostalih gorenjskih občin ter celo občine Tolmin.

Za vsaj skromno poznavanje dela bolnišnice naj navedemo naslednje podatke. V 25 letih se je v jeseniški bolnišnici izvršilo kar 189.000 bolnikov, ki so ostali v oskrbi poprečno po 11 dni. V letu 1949 se je zdravilo 3830 bolnikov, lani pa že 10.800 bolnikov. V času obstoja so opravili kar 244.000 pregledov v specialističnih ambulantah.

Da so zmogli vse to delo, so število postelj od prvotnih 120 povečali na sedanjih 341 postelj, v bolnišnici pa je skupno zaposlenih 389 ljudi. In še en zanimiv podatek, da se je od leta 1950, ko so ustanovili tudi porodniški oddelk, v jeseniški bolnišnici rodilo nad 20.000 otrok.

V zadnjem času so uspeli modernizirati nekatere prostore in oddelke ter urediti potrebne prostore, ki omogočajo boljše delo. Zgradili so nov rentgenološki oddelk, modernizirali nekatere pomožne prostore, kot so pralnica in kurilnica. Izdelan pa imajo tudi nov program, ki naj bi zagotovil bolnišnici nemoteno delo. V novo zgrajenem traktu naj bi uredili specialistične ambulante in prostore za sprejem bolnika.

Ob koncu lahko le zaželim, da bi se načrti čimprej uresničili, ob lepem jubileju pa še enkrat iskrene čestitke.

Nujni in koristni preventivni ukrepi

Da bi se družbeni stanovanjski fond in predvsem prebivalci v njem obvarovali pred požarom, je stanovanjsko podjetje Jesenice z vednostjo oddelka za notranje zadeve Sob Jesenice zaprosilo poklicno gasilsko četo železarne Jesenice, da s svojimi člani opravi v marcu potrebne preventivne preglede.

Pri pregledu 373 stanovanjskih zgradb so ugotovili precej pomanjkljivosti. Zelo neurejeno je stanje z ročnimi gasilnimi aparati. Od 315 obveznih jih je manjkalo 283, veliko število pa jih niso pregledali že več kot šest let. Člani gasilske čete so ugotovili, da so na mnogih dimnikih dotrajana vrata. Na devetih stavbah so ugotovili, da strelododov nihče ne pregleduje. Za te primere tudi ni predpisanih kontrolnih knjig. V precejšnjem številu kleti so bile prevelike zaloge kurilnega olja. V neki stavbi so ga imeli v devetih sodih kar 2600 kilogramov. Če bi se vnelo, bi prišlo do katastrofalnega požara.

Za ureditev navedenih pomanjkljivosti bo oddelk za notranje zadeve Sob Jesenice izdal ustrezne odločbe s časovno opredelitvijo, do kdaj morajo biti nepravilnosti odstranjene. Stanovanjsko podjetje bo skupno s hišnimi sveti in stanovalci zagotovilo, da bo vse to do predpisanega roka, to je do 1. julija urejeno. S tem bo zagotovljena potrebna varnost pred požari v vseh družbenih stanovanjih jeseniške občine. B

Tekmovanje ekip prve pomoči

V soboto, dne 21. aprila bo na športnem igrišču Podmežakljo tekmovanje ekip prve pomoči. Tekmovale bodo ekipe prve pomoči iz delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in občinskega odbora civilne zaštite. Sodelovala bo tudi ekipa iz glavnega odbora Zveze rezervnih vojaških starešin iz Ljubljane s svojimi maskiranti.

Tekmovanje organizirata oddelk za narodno obrambo pri skupščini občine Jesenice

ter občinski odbor rdečega križa. Tekmovanje bo zanimivo, obenem pa tudi poučno in koristno za vsakega občana, kajti to tekmovanje je namenjeno predvsem pripravi in vzgoji prebivalcev za pripravljenost ob eventualni elementarni nesreči ali ob primeru vojne.

Vabimo vse občane, posebno pa rezervni starešinski kader, da si ogledajo to zanimivo prireditev.

Občinski odbor ZRVS

Sodelavcem — dopisnikom ŽELEZARJA

II.

Ko se dopisnik-novinar loti pisanja, mora poleg tega, da dogodek ali problem razume in dobro pozna, poznati tudi bralce in njihov interes, ker poleg pomembnosti problema ali dogodka o katerem piše, to vpliva na dolžino prispevka. Seveda pa ni vseeno kako je informacija, problem ali mnenje napisano oziroma opisano. Dopisnik si mora izbrati ustrezno formo, novinarsko obliko, novinarsko zvrst. Če hočemo, da bo pisanje učinkovito, ne moremo pisati vse po istem kopitu, kakor pravimo, temveč bomo za vsak posamezni dogodek, informacijo ali mnenje izbrali najbolj primerno obliko. Le-ta je odvisna od dopisnikove presoje in natančnih receptov za to ni. Predno spregovorimo o možnih oblikah oziroma zgradbah posameznega sestavka, nekaj besed o značilnosti novinarskega prispevka.

NEKATERE ZNAČILNOSTI NOVINARKEGA PRISPEVKA

Prva značilnost ali karakteristika vsakega prispevka, ki ga pošlje dopisovalec uredništvu je TOČNOST. Vsaka trditev, vsako ime, datum, podatek, starost, vsaka navedba, vsaka beseda, izraz ali stavek mora biti v prispevku natančen, nedvoumen in predstava resničnega stanja. Bralec mora pri branju sestavka dobiti pravi splošen vtis, ki pa je odvisen od tega kako so podrobnosti sestavljene in na kaj je dopisovalec dal poudarek. Zaradi naglice dopisovalca večkrat pride do različnih zamešnjav in netočnosti, vendar pa bralci zaradi najmanjše netočnosti počasi izgubljajo zaupanje v ves časopis. Dopisnik mora biti zato pri pisanju previden, podatke in dejstva preverjati pa tudi

pravilno napisati. Vedeti mora kaj so glavne stvari in kaj stranske podrobnosti, da se preveč ne razpisuje o podrobnostih, medtem, ko se najpomembnejših stvari dotika le obrobno.

Med pomembne značilnosti pri pisanju sestavkov sodi tudi OBJEKTIVNOST. Nema lokrat se dogaja, da je novica, stališče, pogled ali dogodek napisan tako, kakor ga želi videti pisec, ali tako kot ga želijo predstaviti javnosti tisti, ki se jih to tiče. Dopisovalec mora sporočiti novico, mnenje ali podatek bralcu objektivno, to pa pomeni, da nanje ne sme vplivati osebno pristranost ali zunanji vpliv, ali z drugimi besedami, na vsebino, ki jo sporoča bralcem, ne sme gledati niti skozi rožnata, niti skozi črna očala. Dopisovalec mora biti nepristranski, tenkovesten, pošten opazovalec, čeprav se včasih težko izogne lastnim mnenjem in čustvom. To pa seveda, kakor smo ugotovili že v prvem sestavku, dopisovalec lahko izpove, potem, ko je novico oziroma informacijo ali dejstvo napisal natančno in objektivno, vendar mora biti razvidno, da je to njegovo mnenje. V točnem in objektivnem sporočilu lahko bralec sam loči resničnost od neresničnosti, poštenost in pristranost, ustreznost ali neustreznost takega ravnanja in podobno.

Med novinarskimi prispevki, še posebno pa med novičarskimi, zelo pomembno mesto zavzema tudi AKTUALNOST. To pomeni, da dogodka, problemi ali novice, ki jih sporočamo bralcem ne smejo biti preveč odmaknjeni. Pri našem tedniku bi moralo veljati načelo, da nobeno sporočilo bralcem ne sme biti starejšo od tedna dni. Seveda to v vseh primerih ni mogoče, čeprav k temu težimo. K te-

mu lahko veliko pripomorejo vodje delovnih skupin in predsedniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij z rednim in hitrejšim dostavljanjem zapisnikov pristojnim organom, ali z drugačnim obveščanjem sodelavcev — dopisnikov Železarja.

Pri pisanju za časopis je prav, da vemo, da sta tudi ZGOSČENOST in JASNOST dve važni lastnosti pisanja. Prispevek ne sme biti dolgovezen, ne urejen ali dvoumen. Dolgovezen pa ne smemo zamenjavati z eventualno daljšo razlago ali opisovanjem, da bo problem ali informacija bralec razumel. Vsak sestavek naj bo čim bolj neposreden, preprost in logično zgrajen. Dopisovalec mora tudi vedeti kakšnemu krogu bralcev je njegovo sporočilo namenjeno, presoditi njegovo pomembnost in temu ustrezno prilagoditi način pisanja in obseg. Da še enkrat ponovimo že poudarjeno misel, da se dopisnik mora poleg drugega predno se loti pisanja vprašati, kaj bralec o tem kar mu želimo sporočiti, že ve.

Vsak sestavek mora biti napisan jasno, izogibamo se tujk in že obrabljenih izrazov, ponavljanju istih besed, podobnih primerjav in podobno. Ob tem moramo še enkrat naglasiti, da je za vsakega dopisovalca potrebno da veliko bere s področja o katerem največkrat dopisuje pa tudi leposlovje nasploh. Z vsakim sestavkom, informacijo moramo pri bralcu vzbuditi interes, zanimanje. Nobena informacija — sestavek ne sme biti samemu sebi namen. Pišemo zato, da bi naše sestavke bralci prebrali, zato bomo poleg doslej napisanih misli upoštevali tudi spoznanje o tem, kaj pripomore k temu, da bo bralca sestavek zanimal. O tem pa nekaj več v našem prihodnjem nadaljevanju.

JESENIŠKE NOVICE

Na ponedeljkovi skupni seji sveta za družbeni plan in finance in sveta za gospodarstvo so se dogovorili za izdelavo srednjeročnega plana družbeno ekonomskega razvoja občine za obdobje do leta 1980. Domenili so se, da bodo nalogo poverili inštitutu za regionalno ekonomiko Ljubljana, pri čemer so se tudi člani nesklepčnega sveta za gospodarstvo strinjali s tem, da naj bi bil program tako postavljen, da bi lahko na ugotovitvah in načrtih izdelali konkretne programe za posamezne akcije.

Predsednik skupščine France Žvan je v razpravi govoril tudi konkretno, kaj naj bi vseboval program. Poleg številnih drugih področij je opozoril, naj bi program vseboval tudi nujnost raziskave našega področja, da bi vedeli, kakšna bogastva imamo in kaj bi lahko izkoriščali ali pa raziskati, kaj pomeni jeseniška občina v prometu Slovenije, Jugoslavije in Srednje Evrope.

Dokončno bo o izdelavi programa razpravljala še skupščina občine.

Proračun občine Jesenice je po treh mesecih letošnjega leta pod predvidevanji za 4,49 odstotka, kar pomeni, da

smo od 24.774.000 novih dinarjev zbrali 5.079.752 novih dinarjev. Pri tem so bili davki od osebnih dohodkov nad predvidenim za 4,14 odstotka, davki od prometa so za odstotek pod predvidenim, precej pod planom pa so takse in še posebej prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Se slabša realizacija je bila pri dohodkih Temeljne izobraževalne skupnosti, kjer smo od predvidenih 17.396.000 novih dinarjev zbrali le 2.760.357 novih dinarjev ali 15,87 odstotka.

Lani oktobra smo tudi v naši občini ustanovili komisijo za ugotavljanje izvora premoženja pri skupščini občine. Iz pogovora s predsednikom komisije Miroslavom Pavcem ter tajnikom Francem Rožičem smo izvedeli, da je imela komisija do sedaj šest sej, da so do sedaj obravnavali štirinajst primerov oziroma prijav, da je postopek ugotavljanja precej dolg ter končno, da v naši občini niti ni bogatašev in tudi ne pretiranih primerov neupravičenega bogatenja. Največji dohodek, ki ga je prijavil občan je bil 330.000 novih dinarjev, ostali večji pa so okoli 150.000 novih dinarjev.

Komisija je od omenjenih 14 primerov za štiri uvedla postopek, vendar so občani v dveh primerih že dokazali, da je bil sum neupravičenega bogatenja odveč, dva postopka pa še nista zaključena. Komisija torej ugotavlja predvsem vire neupravičenega bogatenja, saj ji v tem smislu tudi zakon določa naloge: spremljati pojave nesorazmernega pridobivanja premoženja in trošenja, davčne utaje in ugotavljanje pridobivanja premoženja, ki ni rezultat dela, kar je nesocialistično. Občani zelo malo sodelujejo, kar seveda še posebej otežkoča delo komisije za ugotavljanje izvora premoženja.

Po statističnih podatkih je bil lanskeletni osebni dohodek zaposlenega občana naše občine 1.948 novih dinarjev. Nad občinskim povprečjem so skoraj vse dejavnosti v gospodarstvu, kar je tudi razumljivo, saj zaposlujejo predvsem strokovni in tudi visoko strokovni kader. Pod občinskim povprečjem so le zaposleni v kulturi, v družini in pri krajevnih skupnostih. Med gospodarskimi panogami so nad povprečjem zaposleni v industriji, to je v železarni, v gospodarstvu, prometu in komunalni dejavnosti. Na vrhu lestvice najvišjih povprečnih osebnih dohodkov so družbeno politične organizacije z 2.758 novih dinarjev, razni zavodi, državna uprava, skupščina občine, bančništvo in zavarovalnice ter komunalna dejavnost vse nad 2200 novih dinarjev. Najslabše povprečne osebne dohodke imajo zaposleni v kmetijstvu 1469 din, v gostinstvu 1525 din in obrti 1758 din. Zanimiv je še podatek, da je razlika med najvišjimi in najnižjimi osebnimi dohodki panoge za 1.289 novih dinarjev, medtem ko je razlika med gospodarstvom in negospodarstvom le 285 novih dinarjev.

Zanimiva je še ena primerjava, namreč da so se lanskeletni povprečni dohodki našega občana glede na leto 1971 povečali za 20,7 odstotka, ter da je bilo povečanje na področju gospodarstva celo nekoliko večje kot pa v negospodarstvu. Največje povečanje so zabeležili pri raznih zavodih, kar za 30 odstotkov, v državni upravi za 28,5 odstotka, nadalje pri skupščini občine in v gostinstvu za okroglo 26 odstotkov, v trgovini za 25 odstotkov, nad občinskim povprečjem pa je tudi industrija, katero sestavlja predvsem železarna — za 21,4 odstotka. Najmanjše povečanje so zabeležili na področju šolstva — vsega za 11,3 odstotka, posebej v osnovnih šolah samo 10,4 odstotka.

Novice iz radovljiske občine

V torek, 17. aprila, je bila 3. seja občinske konference ZKS. Na dnevnem redu je bila razprava o organiziranosti ZK v občini, glede na ustavne spremembe. Sklenili so ustanoviti nove organizacije ZK v TOZD, nekaj novih aktivov v organizacijah združenega dela in več manjših organizacij v večjih krajevnih skupnostih. Člani konference so potrdili zaključni račun za leto 1972 in sprejeli proračun občinske konference ZK za letos.

Na razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL so v ponedeljek, 16. aprila, obravnavali smernice za novo organiziranost SZDL v republiki, občini in krajevni skupnosti. Na seji so sklenili, da bodo v bližnji prihodnosti o teh spremembah seznanili vse krajevne organizacije SZDL. Soglasno so potrdili spremembo v vodstvu republiške konference SZDL, ki se nanašajo na mesto podpredsednika in sekretarja.

Zirija za podelitev občinskih priznanj OF pri občinski konferenci SZDL je včeraj sklenila predložiti za ta visoka priznanja šest aktivistov in družbeno političnih delavcev. Priznanja bodo podeljena za praznik OF, ko bodo izročili tudi zvezno priznanje krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjuše.

Na občnem zboru turističnega društva Begunje, prejšnjo soboto, so po obsežnem poročilu o turistični dejavnosti, navzlic opaznim uspehom v preteklem mandatnem obdobju, člani tega društva izrazili nezadovoljstvo sprico trenja, ki je vladalo med posameznimi člani upravnega odbora in lasniki zasebnih sob. Po živahni razpravi je odbor odstopil, izvoljen pa je bil novi 11-članski odbor. S tem so zgladili tudi vsa dosedanja nasprotja.

Za svetovni dan zdravja — 7. april in za izvedbo tedna rdečega križa, ki bo od 6. do 13. maja, je občinski odbor RK na zadnji seji sprejel sklep, da bodo v vseh krajih občine zdravniki na roditeljskih sestankih imeli predavanje »Zdravje se začne v družini«. V prihodnjih dneh bodo v vseh osnovnih šolah sprejemali učence v organizacije mladih članov RK. V tem času bodo v krajevnih organizacijah skušali pridobiti čim več novih članov, občinski odbor pa še več podpornih in kolektivnih članov.

Struktura članstva ZKS v radovljiski občini se je v zadnjih letih bistveno izboljšala v prid delavcev in kmetov. Zdaj je že 57,48% komunistov iz vrst delavcev, 15,20% iz vrst kmetov in 9,56% iz vrst kmečko-delavskega prebivalstva.

Izvršni odbor občinske zveze za telesno kulturo Radovljica je v ponedeljek razpravljal o stališčih SZDL pri ustanavljanju telesno-kulturne skupnosti. Sprejeli so letošnji finančni načrt, ki znaša 556.648 din, kar je za 9% več kot lani. Največ sredstev so namenili dejavnosti telesno vzgojnih organizacij, predvsem zimskim in plavalnim športom in strokovnemu delu vadiateljev.

10. aprila je obiskal radovljiško občino sekretar sekretariata CK ZKS Franc Šetinc. S predstavniki občinskih družbeno političnih organizacij, skupščine in gospodarstva se je pogovarjal o izvajanju pisma predsednika Tita in IB predsedstva ZKJ. V Kropi se je sešel s predstavniki tovarne Plamen in s 55 novosprejetimi člani ZK.

Na včerajšnji skupščini kulturne skupnosti Radovljica so sprejeli poslovno poročilo za leto 1972 in letošnji program dela in proračun, ki znaša 1.636.000,00 din ali 12,5% več kot lani. Poleg sredstev za redno dejavnost kulturnih institucij in amaterskih skupin, bodo največ sredstev namenili za obnovo dela v čebelarstvih muzejih in kulturnih domovih na Bohinjski Beli, Sp. in Zg. Gorjah.

Dela pri gradnji nove kanalizacije od Zake proti Rečici na Bledu, ki jih izvaja jeseniški Kovinar, dobro napredujejo. Razen črpalke bo ta del kanalizacije do glavne sezone izdelan. Drugi krak kanalizacije proti Jermanki, kjer bo čistilna naprava pa bo gotov najbrž do konca letošnjega leta.

Za 60-letnico rojstva slovenskega pesnika in pisatelja Matjeja Bora — 13. aprila, ki živi in dela v Radovljici, so uglednemu someščanu čestitali predstavniki družbenih organizacij in kulturne skupnosti.

Člani godbe na pihala Gorje, niso samo prizadevni godbeniki, ki slovijo po vsej Sloveniji in zamejstvu, marveč tudi pridni delavci in organizatorji. Za izgradnjo svoje nove dvorane v Zg. Gorjah so opravili že nad 300 ur prostovoljnega fizičnega dela. Glede na veliko razumevanje njihovih prijateljev so z minimalnimi stroški uspeli izvesti tudi vsa gradbena in obrtniška dela. Če bo vse potekalo po načrtu, bo nova dvorana gotova že do junija.

Po več letih premora bo v nedeljo, 29. aprila, spet kolesarska dirka okoli Blejskega jezera. Poleg slovenskih in jugoslovanskih mladincev se bodo dirke udeležili tudi mladi kolesarji iz Avstrije.



V sredo popoldan, so pred obratno ambulanto, ob prvi obletnici smrti dr. Milana Čeha, odkrili njegov poprsni kip. Kip je izdelal akademski slikar Jaka Torkar, uspešno pa so ga odličili naši sodelavci v livarni.

Seja skupščine temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice

V četrtek, dne 29. marca, je bila peta redna seja skupščine TIS Jesenice. Sejo je vodil Teodor Kreuzer, ker sta bila tako predsednik skupščine kakor predsednik IO TIS upravičeno odsotna. Po pregledu navzočnosti je bilo ugotovljeno, da seja skupščine zaradi prevelike odsotnosti ni sklepčna, medtem, ko je bil izvršni odbor sklepčen in je delovni predsednik predlagal, da naj bi seja nadaljeval izvršni odbor. Dnevni red seje je bil razmeroma precej obsežen. Razpravljali so o zaključnem računu, o pravilniku o pomoči zaposlenim prosvetnim delavcem pri strokovnem izobraževanju. Razpravljali in sklepali so o diferenciranih oskrbninah v vzgojno varstvenih zavodih in smernicah za izdelavo finančnega načrta TIS za leto 1973 ter govorili o organizaciji TOZD v šolstvu.

V razpravi ob zaključnem računu temeljne izobraževalne skupnosti je bilo ugotovljeno, da so v letu 1972 smotno gospodarili, saj so bili dohodki kar za 506.696,42 din višji kot izdatki, tako da TIS prihaja v leto 1973 z nekoliko večjo rezervo. Sprejeli in potrdili so pravilnik o pomoči pri študiju z raznimi dopolnili, katere so oblikovali na osnovi razprave. Zelo razgibana razprava je bila o predloženem materialu o stroških vzgojno varstvenih ustanov, kakor tudi o predlogu za diferencirano plačevanje oskrbnih stroškov. Predlog temeljne skupnosti otroškega varstva je, da se udeležba staršev za plačilo giblje od 0 do 60 %, odvisno od skupnega dohodka oziroma dohodka na člana družine. Predlog predvideva, da tistim oskrbovancem iz družin, kjer skupni dohodek na člana družine ne presega 400 dinarjev, plača celotno oskrbnino družba. Vsi tisti pa, kjer dohodek na člana presega mejo 1200 din, pa bi plačevali 60 %, ostalih 40 % pa bi prispevala družba. V razpravi je bilo rečeno, da bi morali tisti, ki imajo dohodek na člana večji od 1200 dinarjev prispevati več in bi kazalo lestvico razširiti. Predlog ni bil sprejet z utemeljitvijo, da bodo tisti z velikimi osebnimi dohodki še posebno obdavčeni za avtomobile in vikende, v kolikor jih imajo. Ravno tako je bilo tudi pojasnjeno, da del stroškov odpade tudi na vzgojni del, katerega pa mora plačati druž-

ba. Po daljši razpravi je bil sprejet predlog, kakršnega je pripravila temeljna skupnost otroškega varstva.

V smernicah za izdelavo predračuna je bilo poudarjeno, da mora tudi TIS v letu 1973 sprejeti stabilizacijski program, ki naj bi izhajal iz smernic gospodarstva občine, predpisov in družbenih dogovorov republiške izobraževalne skupnosti, družbeno-političnih organizacij in interesnih skupnosti ter lastnih programov in obveznosti iz leta 1972. Predvideva se 17.396.000 dinarjev ali 10,5 % več kot je

bilo v finančnem načrtu za leto 1972.

Zaradi obsežnosti dnevnega reda se je seja IO tako zavlekla, da so razpravo o organizaciji TOZD v šolstvu odložili na prihodnjo sejo. Ob zaključku bi rad opozoril, da bodo morali člani skupščine, kakor tudi člani IO, ki so bili izvoljeni v gospodarskih organizacijah, bolj redno obiskovati seje, kajti obravnavajo se važna vprašanja in ni prav, da ni na sejah tistih, ki ustvarjajo potrebna finančna sredstva za TIS.

T. S.

Letna skupščina občinske gasilske zveze

V soboto popoldne, je bila v sejni dvorani skupščine občine Jesenice redna letna skupščina občinske gasilske zveze Jesenice. Skupščine so se udeležili delegati izvoljeni na občnih zboreh gasilskih društev, ter predstavniki občinskih gasilskih zvez gorenjskih občin. Tov. Kastelic je zastopal republiško gasilsko zvezo ter področni štab za Gorenjsko. Družbeno politične organizacije jeseniške občine je zastopal Joža Varl, občinski odbor ZZZB NOV pa Jernej Traven.

Predsednik občinske gasilske zveze Valentin Kejžar je v svoji uvodni besedi omenjal VII. kongres slovenskih gasilcev, ki je bil lani v Murski Soboti, njegovi sklepi pa bodo pozitivno vplivali na delo in razvoj gasilske organizacije v sedanji mandatni dobi. Predsednik Kejžar je nato govoril o prizadevanju v naši občini, da bi zagotovili varnost pred požari in naše skupno imetje obvarovali pred materialno škodo. Uvodoma je omenil tudi sklep seje izvršnega odbora republiške gasilske zveze o ukinitvi članarine in naročanju strokovnega glasila Gasilski vestnik.

Razprava je bila živahna. Poudarjeno je bilo tesno in učinkovito sodelovanje s poklicno gasilsko in reševalno četo železarne, ki je lani zelo uspešno organizirala razstavo v gasilskem domu v Senožetih, pred kratkim pa delovni kolektiv železarne na sestankih delovnih skupin seznanila s praktično uporabo ročnih gasilskih aparatov. Iz razprave poveljnika poklicno gasilske reševalne čete železarne tov. Bahunca so bila razvidna prizadevanja gasilcev v železarni za izvedbo stalnih akcij, s katerimi naj bi v prihodnje v občini in železarni zagotovili varnost pred požari in drugimi elementarnimi nesrečami. Sicer imajo gasilske organizacije na voljo že precej sodobnih naprav za gašenje požarov, vendar jih bo treba še izpopolniti, da bi bili lahko učinkoviti tudi pri morebitnih akcijah na visokih stanovanjskih stavbah, ki jih že ali pa jim bomo na Jesenicah še zgradili. Na pereče stanje

vodnih hidrantov v občini je opozoril tov. Bohinc. S skupnimi naporji vseh zainteresiranih bi morali stanje izboljšati, zlasti pa je pri tem važno sodelovanje s podjetjem Vodovod na Jesenicah.

Tako v poročilu predsednika Kejžarja kot pozneje v razpravi, je bilo večkrat poudarjeno sodelovanje gasilske organizacije v okviru splošnega ljudskega odpora. Omenjali so tudi požarno varnostni načrt, ki je za našo občino že izdelan in bodo o njem v bližnji prihodnosti razpravljali tudi v gasilskih društvih. Zanimivi so bili tudi podatki o finančnem poslovanju in sredstvih, ki jih prispeva gasilski sklad v naši občini za nabavo motornih brizgaln, gasilskih vozil ter cevi in drugih naprav, ki jih gasilci potrebujejo pri svojem delu. Letos naj bi nabavili nov gasilski avto v Kranjski gori ter motorno brizgalno na Hrušici. Organizirati bo treba tečaj za strojnike, več sektorskih vaj in pridobiti čimveč naročnikov gasilskega vestnika, kar bi bilo skladno z že omenjenim sklepom izvršnega odbora republiške gasilske zveze. Prisotne so pozdravili tudi predstavniki občinskih gasilskih zvez iz Trzica, Kranja, Škofje Loke in Radovljice, spregovorila pa sta tudi tov. Kastelic v imenu republiške gasilske zveze in Joža Varl, ki je zlasti poudaril vlogo gasilske organizacije pri organiziranju splošnega ljudskega odpora pri nas.

Poveljniku občinske gasilske zveze tov. Trametu, ki je na zdravljenju v ljubljanski bolnišnici, so poslali pozdravno pismo in mu zaželeli čimprejše okrevanje.

Koncert v Mojstrani in na Hrušici

Danes 20. aprila bo ob 17.30 v avli osnovne šole v Mojstrani in ob 20. uri v domu družbenih organizacij na Hrušici gostoval

AKADEMSKI KOMORNI ZBOR IZ KRANJA

Koncert zelo uglednega in kvalitetnega zbora organizira občinska Zveza kulturno prosvetnih organizacij Jesenice v sodelovanju z vodstvom osnovne šole v Mojstrani in DPD Svobodo Hrušica.

Ne zamudite izredno kvalitetnega koncerta narodnih in umetnih pesmi.

Občinska skupščina tabornikov

Pretekli teden so imeli Taborniki občinske zveze Jesenice svojo letno skupščino. Zbrali so se po delegatskem sistemu, udeležba pa je bila 93 %. Zastopniki Kranjske gore, Martuljka, Mojstrane, Jesenic, Koroške Bele, Blejske Dobrave in Zirovnice so izvolili novo predsedstvo in z zanimanjem poslušali razpravo Božota Pančurja, starešina odreda Jeklar.

»Predvsem moramo preiti iz kampanjskega dela v poglobljen vodov sistem«, je poudaril. »Zal pa nam za vsako našo aktivnost zelo primanjkuje denarja, saj ga primanjkuje celo za osnovne športne rekvizite, medtem ko se vseh izletov udeležujemo s samofinanciranjem. Smo čisti amaterji, vezani na osemurni delavnik, posebej pa še vezani z družinami. Vendar se ne pritožujemo, ampak le ugotavljamo, da brez večjih finančnih podpor ne bomo mogli napredovati. S sedanjimi sredstvi bomo

lahko le obdržali sedanje stanje.

Sklenili so, da bodo bolj tesno sodelovali predvsem z Zvezo mladine, bolj pa se bodo povezovali tudi s predšolskimi vzgojnimi ustanovami. Manjka jim predvsem vodnikov.

V razpravi so sodelovali tudi gostje občinske Zveze za šport in telesno kulturo, vzgojno varstvenega zavoda Plavž, občinskega odbora ZZZB NOV Jesenice in OK ZM Jesenice. Nekateri so izrazili presenečenje nad aktivnostjo, saj sodijo taborniki med najaktivnejše organizacije. Povsod po republiki jim posvečajo dovolj pozornosti v tisku in RTV, posebno v zadnjem času. Po podelitvi pohval, značk mentorjem in odlikovanj, so izročili darilo dolgoletnemu članu tovarišu Franciju Merlaku. Bil je eden soustanoviteljev tabornikov na Jesenicah.

Jože Jekler

CESTITKA TABORNIKOM

Taborniki in tabornice praznujejo 22. aprila DAN TABORNIKOV. Ob njihovem prazniku želimo, da bi v vseh vodih in četah bili tako uspešni in prizadrevni kot doslej.

Iskreno čestitamo!

Uprava odreda

Za dom v Kumrovcu

Pred kratkim se je na pobudo predsedstva občinskega odbora ZZZB NOV in občinske konference ZMS sestala odbor, ki so ga imenovala družbeno politične organizacije z nalogo, da letos in prihodnje leto v jeseniški občini zbere predvidoma 285 tisoč din za zgraditev doma mladine in borcev v Kumrovcu. Dogovorili so se, da bodo nosilci te akcije KO ZB NOV in mladina z drugimi družbeno-političnimi organizacijami v občini.

Pri tem zlasti računajo s šolsko mladino, ki se je že doslej pri podobnih akcijah zelo izkazala. V ta namen bo komisija opravila razgovore z vodstvi šol, s katerimi bodo pripravili načrt za izvedbo akcije. Predvidevajo, da bodo učenci vseh šol zbrali starega papirja v vrednosti 15.500 din. Mladinci bi v ta

namen opravili nekaj nad 700 prostovoljnih delovnih ur pri pogozdovanju, vodovodu in še drugod. Vrednost tega dela bi znašala 36.937 dinarjev. Zaposleni mladinci bodo s prostovoljnim delom v lastnih kolektivih, prispevali 119.000 dinarjev. Člani ZB in VVI naj bi s prispevkom po 10 din zbrali 21 tisoč dinarjev, člani sindikatov s prispevkom po 5 din pa bi skupno prispevali 58 tisoč dinarjev. Gospodarske organizacije bodo predvidoma prispevale 34.563 dinarjev.

Odbor za zbiranje sredstev pričakuje, da se bodo prebivalci z razumevanjem odzvali tej akciji in da bomo uresničili prevzeto obvezo, kot prispevek jeseniških občanov pri graditvi doma mladine in borcev v Kumrovcu.

B.

**Dopisujte
v Železarja**

Likovna skupina radovljiske občine razstavlja na Jesenicah

Jutri, 21. aprila, bodo ob 18. uri s koncertom moškega pevskega zbora KUD Stane Žagar iz Kroke in moškega pevskega zbora DPD Svoboda Podnart, odprli kolektivno slikarsko razstavo članov likovne skupine radovljiske občine. S svojimi likovnimi deli se bo predstavilo 24 slikarjev, ki so pred tem še uspešno razstavljali v Radovljici.

Zamisel, da bi se slikarji samorastniki iz radovljiske občine organizirali v posebno skupino, je vznikla že leta 1968, ko so se slikarji samorastniki iz radovljiske občine prvič kolektivno predstavili s svojimi likovnimi stvarinami v osnovni šoli v Gorjah. Dokončno pa je dozorela leta 1972, ko so 25. novembra pri občinski Zvezi kulturno prosvetnih društev ustanovili LIKOVNO SKUPINO RADOVLJSKE OBČINE. Skupina danes povezuje 30 slikarjev samorastnikov iz vse občine in ima v programu nuditi strokovno pomoč svojim članom ter prirediti razstave tudi drugih likovnih ustvarjalcev. Slikarji iz radovljiske občine se že od prvega začetka povezujejo z Dolikovci na Jesenicah pa tudi z drugimi likovnimi skupinami v Sloveniji. Tako kot je pester sestav članov skupine, so pestre tudi izrazne tehnike njihovih likovnih del, ki jih bodo predstavili na Jesenicah.

Na Jesenicah se bodo s svojimi likovnimi deli predstavili: Jože in Janko BERCE — oba iz Kroke, Ivan BEM — Bled, Poldi GROS — Lesce, Jernej in Gabrijel JENSTERLE — Spodnje Gorje, Jože JANŠA — Radovljica, Marija KOROŠEC — Bohinjska Bistrica, Marjan in

Ciril KRAIGHERR — oba iz Zasipa, Mirko in Andrej OZEBEK — Mošnje, Franc PODLIPNIK in Vinko PREŽEL — oba Savica Bohinj, Tomo SKALIČ — Zgornje Gorje, Jože SMOLEJ — Radovljica, Rok SOLAR in Milka TREVEN — Podnart, Franc VANDOT — Bled, Ivan ZADNIKAR — Bohinjska Bela, France BOLTAR — Radovljica, Ludvik HUDOVERNIK — Zg. Gorje, Lovro MOHORIC — Bled in Vito REMS — Lesce.

Gostovanje mestnega gledališča

Gostovanja poklicnih gledališč na Jesenicah vedno privabijo polno dvorano ljubiteljev gledališke umetnosti, kar dokazuje, da imamo na Jesenicah zrelo publiko. Tu di poklicni igralci ljubljanske drame ali mestnega gledališča ljubljanskega radi pridejo na Jesenice, saj vedo, da igrajo pred zahtevno, toda razgledano publiko. Nekoliko težavneje pa je uskladiti program gostovanja, ker imajo poklicna gledališča pač svoje zahteve. Ljubljanska drama na primer že vso sezono nima predstave, s katero je možno gostovati na

jeseniškem odru. Edina izjema je bila komedija VDOVA IZ ANKONE, ki pa na Jesenicah, kljub dvema mojstrskima igralskima stvaritvama ni bila deležna navdušenja. Naslednja predstava, ki bi se prišla v poštev je komedija »ZAPOZNELE LASTOVKE«, ki pa so jo gledalci videli že na televiziji. Zdaj se dogovarjamo z Dramo, da bi v prvi polovici maja gostovala z dramo A. P. Čehova TRI SESTRE, seveda le, če bo to zaradi scene tehnično možno. Z mestnim gledališčem ljubljanskim smo že bili dogovorjeni za gostovanje s komedijo DAMA IZ MAXIMA, vendar gledališče zaradi obveznosti v svoji novi dvorani ni moglo uresničiti gostovanja. Do gostovanja s komedijo »ŽIVLJENJE PODEZELSKIH PLEJBOJEV«, ki je bila deležna deljenih mnenj jeseniške publike, je prišlo mimo vseh dogovorov.

V sredo, 25. aprila, zvečer pa se bo ob 19.30 mestno gledališče ljubljansko predstavilo z delom ameriškega pisatelja Tennessee Williamsa OBDOBJE PRILAGAJANJA. Igra ima podnaslov RESNA KOMEDIJA in je v resnici edina komedija pisca številnih dram, ki se je predstavljala v letih po vojni še z drugimi ameriški dramatikami, ne samo vrh ameriške, temveč svetovne dramatike sploh.

Ne da bi še kaj več povedali o vsebini, se zadovoljimo z zapisom dramaturga Lojzeta Filipiča v gledališkem listu: »OBDOBJE PRILAGAJANJA je izjemno dragoceno ousko besedilo, saj je eno tistih redkih komedijskih del, ki združujejo visoko slovestveno raven in komedijsko učinkovitost, lahкотnost in resnobo, humor in tehtnost, aktualnost in splošno veljavnost, človeško in življenjsko pristnost ter komunikativnost, problemskost in vedrino.

Komedijo OBDOBJE PRILAGAJANJA je režijsko pripravil Žarko Petan, sceno je zasnoval inž. arh. Niko Matul, igrajo pa Milena Zupančičeva, ki jo vsi poznamo kot Meto iz Tavčarjevega Cvetia v jeseni na televiziji, Nada Bavdečeva, Tina Leonova, Vera Tepova, Frane Markovič, Janez Eržen in starosta slov. igralcev V. Skrbinšek.

NIKAR TAKO!

Prav hitro sem hotela priti domov. Že od daleč sem slišala nerazločne glasove; vedno bolj so se mi bližali, ko sem za ovinkom zagledala ženski, ki sta se precej glasno pogovarjali; druga je bila namreč v tretjem nadstropju, prva pa na dvorišču. Ko sta se naveličali vpiti, pogovor pa še ni bil izčrpan, je prva zaklicala:

»Počakaj, da grem NOTER V HISO!«

Na prvi pogled je vse v redu, a prav ostremu sluhu ne more uiti zveza: NOTER V HISO. Nepotrebna je ta dvojnost, saj ni stala pred avtobusom, da bi se bala da je sogovornica ne bo razumela. Dovolj bi bilo:

Počakaj, da pridem NOTER!

Ali tudi lahko:

Počakaj, da pridem V HISO!

Vsakdanje delo nas utruja in vedno manj časa je za počitek. In še takrat, ko si počitek le privoščimo, neradi zaslišimo:

»Daj no, VSTANI ŽE GOR!«

Tudi ta glagol, VSTATI, že sam nakaže smer gibanja, saj ne vem, kako bi se vstalo dol. Zato zadostuje:

Daj no, VSTANI ŽE!

Matere v preobilici dela in skrbi rade prepustimo vsaj nakupovanje drugim, tudi otrokom. Velikokrat, potem ko smo že naročili svoje in se otrok odpravi, kličemo za njim:

»Mihec, VRNI SE malo NAZAJ!«

Glagol VRNITI nima dvomljivega pomena, zato bi bilo dovolj:

»Mihec, VRNI SE malo!«

Ali:

Mihec, PRIDI malo NAZAJ!

Ko pride s polno mrežo in prazno denarnico, se radi začudimo, kje je denar in zahtevamo:

»Vse SKUPAJ SEŠTEJ, da vidim, če nisi kaj zapravil ali izgubil!«

Sešteješ lahko samo skupaj, narazen je nemogoče, zato bi pravilneje rekli:

Vse SEŠTEJ, da vidim, če nisi kaj zapravil ali izgubil! Podobno pravimo, kadar bi radi večji skupini nekaj povedali, pa poprosimo:

»ZBERI VSE SKUPAJ, da se pomenimo o zelo važni stvari!«

Zbiraj nikoli narazen, zato bomo rekli:

Vse ZBERI, da se pomenimo o zelo važni stvari! Velikokrat opažam, da ni jasno razlikovanje besed, meniti, miniti in slišimo:

»Vendar je že enkrat MINULA zima.«

Pravilno:

Vendar je že enkrat MINILA zima.

Vendar:

MINULO zimo sem se zelo veliko smučal.

Katero? Tisto, ki je MINILA.

Zadnjič sem nekje brala:

»Z veseljem smo ga sprejeli v naš kolektiv, ker VELJA KOT IZVEDENEC.«

Pravilno:

Z veseljem smo ga sprejeli v naš kolektiv, ker VELJA ZA IZVEDENCA.

Tudi tole je napak:

Jaz delam, DOČIM ti lenariš.

Veznik DOČIM ni slovenski, nadomestimo ga lahko:

Jaz delam, MEDTEM KO ti lenariš.

Jaz delam, ALI ti lenariš.

Jaz delam, ti PA lenariš.

Uspešnost našega dela je odvisna od vrste dela, zainteresiranosti, volje, zavesti in marsičesa drugega. Velikokrat se še posebno trudimo, vendar nam ne uspe. Če je imel še kdo s tem opraviti, se radi jezimo ČEZ NJEGA.

Pravilno bi rekli:

Jezil se je ZARADI NJEGA, ker se ni ravnal po natančnih navodilih.

Se v dveh zvezah v uporabi predloga čez radi grešimo: Ni nič vabljevejšega za otroke, kot če jim dovolimo, da gledajo skozi okno. To pa največkrat ne traja dolgo, ker so otroci preveč radovedni in postane nevarno:

»Zdaj pa ne boš več gledal ČEZ OKNO!«

Pravilno:

Zdaj pa ne boš več gledal SKOZI OKNO!

Kmetija niso mačje solze in ni čudno, da se stari gospodarji tako težko odločajo, da bi prepustili vodenje posestva mladim močem. Ko le pride do tega, rado zašumi po vasi:

»Ali si že slišal, da je dal sinu ČEZ KMETIJO?«

Pravilno:

Ali si že slišal, da je IZROČIL KMETIJO sinu?

Ali:

Ali si že slišal, da je PREPISAL KMETIJO na sina?

Se na nekaj bi rada opozorila. Ko potujemo naokrog in o tem pripovedujemo, in sicer od kod in kam smo namenjeni, velikokrat ne vemo prav, ali bi uporabili predloga s, z, ali iz, z. Primer:

Pravkar sem se vrnil IZ BLEDA.

Ali:

Pravkar sem se vrnil Z BLEDA.

Naročnikom male Čufarjeve knjižnice

Naročnike Male Čufarjeve knjižnice obveščamo, da smo dobili iz tiska še peto in šesto knjigo MČK in sicer SONETE — pesnika Valentina Cundriča in partizansko poezijo pesnika Miha Klinarja pod naslovom NA MRTVI STRAŽI. Vseh šest knjig naročniki lahko dvignejo od ponedeljka 23. aprila dalje vsak dopoldan na uredništvu Železarja (bivša Kovačeva hiša nasproti glavne pisarne — zgornje nadstropje).

Vse sodelavce obveščamo, da do vključno 3. maja še lahko naročijo vseh šest knjig Male Čufarjeve knjižnice s 15 odstotnim popustom. Vseh šest knjig velja 120,00 dinarjev, ki jih boste plačali v šestih obrokih prek meznega oddelka Železarne ob izplačilih 15. v mesecu.

Za 120,00 din prejmete naslednje knjige:

Tone Čufar: TOVARNA — drobna povest, ilustriral akad. slikar Jaka Torkar,

Slavko Savinšek: POREDNI SMEH — pesmi za šolsko in predšolsko mladino, ilustrirali učenci posebne osnovne šole Jesenice,

Viktor Gregorac: RAZMERJA — obsežen uvod o mladi generaciji iz našega območja pred drugo svetovno vojno in njenem vključevanju v revolucionarno gibanje, kratke črtice in reprodukcije Gregoracove likovne zapuščine.

(Vsi trije so naši rojaki in so leta 1942 padli pod okupatorjevimi streli)

Andrej Kokot: ČUJTE, ZVONovi POJO — pesniška zbirka pesnika Koroške iz Celovca, opremil in ilustriral akademski slikar Jaka Torkar,

Valentin Cundrič: SONETI — opremil akad. slikar Boni Ceh,

Miha Klinar: NA MRTVI STRAŽI — izbor njegove partizanske poezije, opremil in ilustriral akad. slikar Jaka Torkar.

NAROČILNICA

Podpisani _____, zaposlen v obratu _____ delavska št. _____

NAROČAM PRVIH ŠEST KNJIG MALE ČUFARJEVE KNJIŽNICE IN DOVOLJUJEM, DA SE MI OBROKI PO 20,00 DIN MESEČNO OBRAČUNAVAJO PRI MESEČNEM IZPLAČILU.

Naročilnico izpolnite čitljivo in jo pošljite na Uredništvo Železarja do vključno 3. maja. Ne zamudite izredne prilike.

Podpis:

Danes začetek VI. MFAF — Jesenice 1973

Danes zvečer ob 19. uri se bo v veliki dvorani Delavskega doma na Jesenicah začel VI. medklubski festival amaterskega filma. Festival ni samo največja prireditev v organizaciji kinoamaterjev članov filmske skupine ODEON, ampak je tudi ena največjih vsakoletnih kulturnih manifestacij na Jesenicah. Letos pa je jeseniškim kinoamaterjem prvič uspelo, da v uradni konkurenci sodelujejo kinoamaterji iz Avstrije, Italije in Jugoslavije.

Najtežji del naloge organizacijskega odora je sicer že mimo, saj so do prejšnje srede, ko je pričelaasedati žirija, zbrali kar 31 filmov iz 41 klubov, s tem pa so zagotovili dovolj veliko število kvalitetnih filmov. Posebno težko nalogo pa sta imeli žirija in tehnična ekipa, ki sta morali v dveh dneh pregledati vse filme. Žirija je za projekcijo izbrala 43 filmov, mednje pa je razdelila 14 plaket in 17 posebnih nagrad. Že samo število podeljenih plaket in posebnih nagrad kaže na to, da se je število kvalitetnih filmov od lanskega leta precej povečalo. Kvaliteta filmov pa se je žal povečala v glavnem le zaradi izredno kvalitetnih filmov avstrijskih in italijanskih kinoamaterjev. Domači kinoamaterji pa so pokazali izreden napredek pri animiranem filmu, tako da je žirija morala odpreti posebno kategorijo animiranega filma.

V posameznih kategorijah je žirija, ki ji je predsedoval Miha Baloh, v njej pa sta bila še Miha Brun iz Jesenic in Pavle Grzinčič iz Kamnika, razdelila nagrade takole: pri dokumentarnem filmu zlato plaketa ni bila podeljena, srebrno plaketo in ob enem zlato plaketo za idejo je dobil Petar Trinajstić iz Reke za film HORUK. Bronasto plaketo je dobil Stane Hafner iz Velenja za film REKORD, posebne pohvale pa so v tej kategoriji dobili še Miro Mikuljan za film JESENICE — STUTTGART ITD., Nenad Dereta za film MI PADOBRANCI in Aljoša Žerjal za film IL TEMPO NON CANCELLA. Pri igranem filmu je zlato plaketo dobil Rolf Mandolesi iz Merana za film LA CALUNNIA, srebrno pa Giorgio Martinelli iz Mantove za film CUPOLA S. P. A., medtem ko bronasta plaketa ni bila podeljena. Zlato plaketo za režijo je dobil Ivan Kaljević za film NEKE OD BUDALA OKOLO, posebne pohvale pa Jože Perko iz Tržiča za režijo filma VAKUUM in Nejc Slapar iz Kranja za režijo filma DO SPOZNANJA, za idejo pa Franci Slak iz Kopra za film OM. V kategoriji žanrskega filma je zlato plaketo dobil Renato Padovan iz Trsta za film IL VERME, za katerega je dobil tudi zlato plaketo za kameo, srebrno plaketo in ob enem posebno pohvalo za kameo je dobil Franc Senčnjak iz Gradca za film REGEN, bronasto plaketo pa je dobil

Marjan Hodak za film RUK. Za najboljšo montažo je zlato plaketo dobil Franc Senčnjak iz Gradca za film MISTERM. Pohvale pa sta v tej kategoriji dobila še Janez Mayer za film BALADA O IZGUBLJENIH POTEH in Jaka Bregar za film POPOLDNE. Kot sem že prej omenil, je žirija zaradi izredne kvalitete animiranih filmov, ki so sicer spadali pod žanr, odprla posebno kategorijo animiranega filma, kjer je zlato plaketo in Grand Prix festivala dobila Natalija Lazović iz Rudnika za risanko SFINGA, Jaka Bregar iz Ljubljane je za risanko NOGI dobil srebrno plaketo; Štajnbaher, Marinšek in Zonta iz Kopra pa so za film SUPERMAN dobili bronasto plaketo. Grafiko Nejča Slaparja pa je pri animiranem filmu prejel Ivan Kaljević za film NEŠTO NOVO O KAJNU I AVELJU. Posebno nagrado (umetniško sliko), darilo ZKPO občine Jesenice, je za najboljšo klubsko selekcijo filmov dobil kino klub iz Trsta. Fotokemika iz Zagreba pa je Petar Trinajstić, Natalija Lazović, Jaka Bregarja in Nenada Dereta nagradila s po petimi koluti črne belega 2x8 filma. Najboljši planinski film je bil FELS UND FIRN, za katerega je avtor Udo Minatti iz Beljaka prejel zlato plaketo »Triglav«, darilo planinske zveze Slovenije. Srebrna in bronasta plaketa pa nista bili podeljeni.

Poleg današnje svečane otvoritve in projekcije izbranih filmov bo jutri popoldne ob 16. uri projekcija izbranih filmov, ob 18. uri bo v mali dvorani odprta razstava slikarjev amaterjev iz radovljanske občine, ob 19. uri bo podelitev nagrad in projekcija nagrajenih filmov, zadnja projekcija filmov in zaključek festivala pa bo v nedeljo ob 10. uri. Organizacijski odbor pa je pripravil še posebno projekcijo najboljših filmov, ki je bila 18. aprila v Kranju, skupaj z Minifilmom iz Ljubljane pa še projekcijo najboljših filmov, ki bo 25. aprila v Ljubljani.

Organizatorji upajo, da bo dvorana vse festivalske dni polno zasedena, saj je sicer redka priložnost videti amaterske filme, posebno pa toliko kvalitetnih, to pa bo poplačalo njihov trud pri organizaciji festivala. Vstop pa je na vse predstave brezplačen.

—tz

Telesna kultura naj bo sestavni del družbe in ne več njen privesek

Resnica je, da telesna kultura vsak dan bolj postaja sestavni, organski del življenja našega človeka. Ravno to pa obvezuje v današnjem družbenem in političnem trenutku vse telesno-kulturne delavce, da kritično in samokritično spregovorijo o telesni kulturi in o svojem delu.

To spoznanje in analiza vseh pozitivnih in negativnih pojavov v dosedanjem razvoju telesne kulture, je vodilo izvršni odbor zveze za telesno kulturo Slovenije, da je že v mesecu novembru preteklega leta na razširjeni seji s predstavniki republiških strokovnih telesno-kulturnih organizacij sprejel delovni dogovor.

Sprejet delovni dogovor pa je hkrati poziv vsem telesno-vzgojnim delavcem, da se resno in prizadeto vključijo v vsebinsko in organizacijsko snovanje novih samoupravnih oblik interesnega združevanja v telesni kulturi. Le na ta način bo namreč preseženo zaostajanje samoupravnih odnosov znotraj telesne kulture.

Delovni dogovor je imel in ima tri osnovne namene:

— sprožiti kritično ocenjevanje in ponovno ovrednotenje dosedanje usmeritve razvoja telesne kulture v naši republiki in njene realizacije na vseh ravneh ter pospešiti čimprejšnjo uresničitev zastavljenih nalog,

— spodbuditi in zavezati telesno-kulturne organizacije ter telesno-kulturne delavce na vseh ravneh k ustvarjalnim naporom za samoupravno razreševanje odprtih vprašanj telesne kulture,

— opredeliti in sprejeti nove naloge, ki izhajajo iz ustavnih dopolnil, kar mora biti v tem času primarna naloga vseh dejavnikov na področju telesne kulture.

V delovnem programu je bilo še posebej poudarjeno, da z ustanovitvijo telesno-kulturnih skupnosti pričnemo reševati nesamoupravni položaj telesne kulture v družbeni skupnosti, ki je vse do sedaj

pogojeval mnoge subjektivne napake ter tehnokratske odklone v nekaterih telesno-kulturnih organizacijah ter pojave komercializacije, podkupovanja in podobno, ki niso naključje, marveč v praksi že kar preveč pravilo, v veliko moralno škodo telesni kulturi.

Po sprejetju delovnega dogovora na razširjeni seji izvršnega odbora ZTKS, dne 18. novembra 1972, pa z zadovoljstvom ugotavljamo, da je republiška konferenca SZDL prisluhnila eni glavnih zahtev, ki je bila predmet omenjene seje, ko je razpravljala o problemih telesne kulture v luči pisma predsedstva izvršnega biroja CK ZKJ in tovariša Tita. V mesecu februarju je problemska komisija pri IO SZDL dostavila predlog: »Nekateri aktualni problemi telesne kulture v Sloveniji«, kot teze za razpravo na razširjeni seji izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije. O teh tezah oziroma predlogu je izvršni odbor ZTKS razpravljal na svoji 11. seji, dne 24. marca letos, ter obrazložil svoja stališča in jih predlagal v razpravo. Pri tem je smatral, da je nujno, da o nekaterih aktualnih problemih spregovorijo družbenopolitične organizacije kot so SZDL, ZK, ZM itd., čeprav se v globalu strinja z osnovno usmeritvijo, ki jo vsebujejo teze.

Na omenjeni seji je bila podana ugotovitev, da čeprav teze ne zajemajo vseh problemov telesne kulture in čeprav v posameznih stališčih niso dodelana ali pa so vse preveč orientacijske, predstavljajo spodbudo organizacijam za telesno kulturo.

Izrečeno je bilo tudi pro pričanje, da akcija RK SZDL ne predstavlja enkratno dejanje, pač pa trajno prisotnost te organizacije v telesni kulturi. Ravno to pa daje možnosti telesno-kulturnim organizacijam za čimhitrejšo reševanje odprtih problemov. Na to nas obvezuje vse dosedanje delo in stališča, ki dobivajo v tem trenutku podporo in s tem širšo družbeno dimenzijo, kot odgovornost prek 2000 organizacij in prek 180.000 članov, ki so združeni v zvezah in osnovnih organizacijah telesne kulture.

V stališčih je bil med drugim obravnavan tudi predlog za spremembo imena ZTKS v zvezo organizacij za šport in športno rekreacijo, ki pa ne pomeni zgolj spremembo imena. Gre za v novem imenu izraženo vsebino dela, ki pomeni večjo množičnost športa in športne rekreacije. Osnovna organizacija naj bi tako združevala članstvo, ki je pripravljeno sodelovati na nivoju tekmovanja, usmerjenih k vrhunskim športnim dosežkom, kot vse tiste, ki želijo v določeni športni panogi sodelovati na nivoju športne rekreacije. Gre za široko množičnost tako bivših tekmovalcev, ki želijo ostati zvesti svoji športni panogi, v kateri so prebili lep del svojega življenja, kot tudi večjega vključevanja drugih zainteresiranih občanov.

Po že opravljenih razpravah o tezah in na osnovi pripomb ter nadaljnjih razprav, ki so še v teku, pa vsekakor pričakujemo nov dokument ali akcijski program, ki bo opredelil roke realizacije sprejetih tez in nosilce nalog. Pričakujemo pa tudi ustanovitve sekcij pri SZDL in sicer na občinskem in republiškem nivoju za realizacijo organiziranja in oblikovanja telesno-kulturnih skupnosti.

C. E.



Kurirčkova poša je vsakoletna manifestacija naših pionirjev — na sliki kurirčki pod Golico

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

21. aprila, ameriški CS barvni film - komedija **MATT HELM UREJA RACUNE** ob 15. uri, režija Phil Karlson, v glavni vlogi Dean Martin.

21. in 22. aprila ameriški barvni film **PARADA NORIH** ob 17. in 19. uri, režija Andrew Mc Laglen, v glavni vlogi James Stewart.

23. in 24. aprila, francoski V. V. barvni film **NA MEJI NOROSTI** ob 17. in 19. uri, režija Rene Clement, v glavni vlogi Faye Dunaway.

25. aprila, ameriško italijanski CS barvni film **IMENUJEJO ME TUJEC** ob 17. in 19. uri, režija Enzo G. Castellari, v glavni vlogi George Hilton.

26. in 27. aprila, ameriški barvni film **PADOBRANCI PRIHAJAJO**, ob 17. in 19. uri, režija John Frankenheimer, v glavni vlogi Burt Lancaster.

28. aprila, ameriški CS barvni film **PATTON - JEKLENI GENERAL** ob 16.30 in 19. uri, režija Franklin Shaffner, v glavni vlogi George C. Scott. Zaradi izredne dolžine filma, cene vstopnicam zvišane.

KINO PLAVZ

21. in 22. aprila francoski V. V. barvni film **NA MEJI NOROSTI** ob 18. in 20. uri.

22. aprila, ameriški CS barvni film **MATT HELM UREJA RACUNE** ob 10. uri.

23. in 24. aprila, ameriški barvni film **PARADA NORIH** ob 18. in 20. uri.

25. in 26. aprila, ameriški barvni film **ZADNJI BOJEVNIK**, ob 18. in 20. uri.

27. aprila ameriški italijanski CS barvni film **IMENUJEJO ME TUJEC** ob 18. in 20. uri.

28. aprila italijanski CS barvni film **ZADNJA PAST**, ob 18. in 20. uri.

KINO

DOVJE - MOJSTRANA

21. aprila, španski barvni film **ZVEZDA VARJETAJA**.

22. aprila, slovenski barvni film **LJUBEZEN NA ODORU**.

27. aprila, ameriški barvni film **ZADNJI BOJEVNIK**.

28. aprila, francoski V. V. barvni film **NA MEJI NOROSTI**.

KINO KRANJSKA GORA

21. aprila, slovenski barvni film **LJUBEZEN NA ODORU**.

22. aprila, ameriški barvni film **ZADNJI BOJEVNIK**.

25. aprila, francoski V. V. barvni film **NA MEJI NOROSTI**.

26. aprila, ameriški italijanski CS barvni film **IMENUJEJO ME TUJEC**.

28. aprila, ameriški barvni film **PARADA NORIH**.

KINO DELAVSKI DOM JAVORNIK

21. aprila, francoski barvni film **SUM NA SRCU**, ob 19. uri.

22. aprila, ameriški CS barvni film **MATT HELM UREJA RACUNE**, ob 17. uri.

22. aprila, španski barvni film **ZVEZDA VARJETAJA**, ob 19. uri.

25. aprila, ameriški barvni film **PARADA NORIH**, ob 19. uri.

28. aprila, ameriški barvni film **ZADNJI BOJEVNIK**, ob 19. uri.

NAJBOLJ GLEDANI AMERIŠKI BARVNI FILM

BOTER

v glavni vlogi MARLON BRANDO, film s tremi OSKARJI, bo kmalu na platnih naših kinematografih.

HOTELSKO PODJETJE GORENJKA JESENICE

zaposli

SOFERJA TOVORNJAKA 4,5 ton

Nastop dela po dogovoru.

Ponudbe pismeno ali ustno sprejema uprava hotelskega podjetja Gorenjka, Prešernova 16.

Gledališče

SREDA, 25. 4. 1973, ob 19.30
Tennessee Williams: **OBDOBJE PRILAGAJANJA** — Resna komedija — Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega.

NAJDEN DENAR

Te dni je bila na Plavzu najdena denarnica z večjo vsoto denarja. Lastnik izgubljene vsote dobi potrebne informacije na Uredništvu Železarja ali pa na oddelku za socialno zavarovanje Železarne — stavba kadrovskega sektorja.

Dopisujte v Železarja

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega moža, očeta in brata
STEFANA BALAZICA

se iskreno zahvaljujemo SGP Sava za denarno pomoč in za prevoz v njegov rojstni kraj, podjetju Izolirka za venec in sodelavkam in sodelavcem za denarno pomoč, učenkam in učencem 3. c in 8. a razreda osnovne šole Prežihovega Varanca za pozornost in denarno pomoč, sosedom in sostarovalcem za denarno in vsestransko pomoč v dneh težke izgube.

Lepa hvala tudi govorniku za poslovinne besede ob odprtem grobu in vsem voznikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo ter vsem, ki so z nami sočustvovali in nam izrekli sožalje ter ga spremlili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI: žena Ana, hčerke Marica, Lidija in Sneža, sestra Liza z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti moje ljube sestre

JOŽEFE POKELSEK

se iskreno zahvaljujem skupščini občine Jesenice, oddelku za družbene službe in Dragi Pogačar ter Ivanki Lovrenčič, ki sta požrtvovalno pomagali trpeči sestri. Moja srčna zahvala tudi krajevni skupnosti Podmežaklja.

Srčno se zahvaljujem za njeno zdravljenje dr. Brandsteterju, dr. Mencingerju, dr. Rosensteinovi, dr. Vidi Rojčovi, kakor tudi sestri Mariji in njeni sosestri.

Za lajšanje in pomoč bolni sestri Jožefi, se iskreno zahvaljujem dobrim sosedom Račič, Svetlin in Vlasti Svetlin. Ob smrti sestre mi je veliko pomagal Anton Klinar, zakar mu izrekam iskreno zahvalo.

Moja srčna zahvala vsem, ki so počastili njen spomin, se prišli posloviti od nje in jo spremlili do groba.

ZALUJOČA: sestra Marija

Na Javorniku in Koroški Beli april — mesec čistoče

Krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela je določila mesec april za ureditev okolice in mesec čistoče. Pozivamo vse prebivalce na tem območju, da v tem času pospravijo v svoji okolici ves odpadni material in smeti, ki niso v okras kraja.

Obvestili bomo pismeno vse hišne svete, kam se naj odpadni materiali odlagajo, da bo dostopno za kamione, ki bodo smeti in drugo odpeljali na določeno mesto. To delo je prevzelo komunalno podjetje Kovinar Jesenice.

ZAHVALA

Ob prezgodnji izgubi našega sina, brata

MATIJE OMANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom, planinskemu društvu Martuljek in postajam gorske reševalne službe Rateče in Kranjska gora, alpinističnemu odseku Dovje-Mojstrana, podjetju ELIM Jesenice in vsem prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani v dneh težke izgube.

Iskrena hvala pevcem iz Kranjske gore in vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

Zalujoči: ata, mama, sestra Mihelca, brata Jože in Tone z družino

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgube žene, mame, stare mame, babice in sestre

IVANKE BUKOVNIK

se zahvaljujem vsem sosedom za pomoč v dneh težke izgube ter vsem darovalcem vencev in cvetja. Zahvaljujem se godbi in pevcem za žalostinke, znancem in prijateljem za sožalje ter lastnikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo ter vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: mož Ciril, hčerki Iva in Majda z družinama, sestri in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre, tete, sva-kinje

BARBARE GASSER

roj. Langus

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se v tolikšnem številu poslovlili od nje, jo spremlili na zadnjo pot, poklonili cvetje in nam izrazili sožalje.

Iskrena zahvala dr. Saje-ovicu, dr. Ažmanu, dr. Čebokliju ter vsem sestram in ostalim zdravnikom internega oddelka za lajšanje bolečin. Hvala tudi godbi in pevcem, posebno pa vsem sosedom za pomoč v težkih trenutkih.

Zalujoči: sinova Marjan z ženo, Jože z družino, vnuk Beno, snaha Slavka, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Delovni skupini Tramte Žičarna I, se iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost in denarno pomoč ob moji dolgi bolezni. Celotni skupini želim še mnogo uspehov pri delu.

Zahvaljujem se tudi sindikatski organizaciji HVZ za darilo in obisk v ljubljanski bolnišnici.

Stanko Tramte

ŠAHOVSKE NOVICE

Slovensko šahovsko brzopotezno prvenstvo žensk za leto 1973

V nedeljo, 15. aprila 1973 je bil na Jesenicah zanimiv šahovski turnir. Našemu šahovskemu društvu je bila zaupana organizacija slovenskega šahovskega brzopoteznega prvenstva žensk za leto 1973.

Brzopoteznega prvenstva se je udeležilo dvanajst šahistk iz Ljubljane, Maribora, Celja, Mokronoga, Kranja in Jesenic. Najbolj uspešna na prvenstvu je bila Breda Dolžan iz Maribora, ki je z 10. doseženimi točkami postala slovenska prvakinja v šahu za

leto 1973. Drugo in tretje mesto si delita z 9. točkami. Pavla Košir iz Ljubljane in Marija Koren iz Maribora. Četrto in peto mesto si z 8. točkami delita Lojzka Pongrac, je vrsto let igrala za naše šahovsko društvo. K šahovskemu društvu Celje je odšla za ki je predstavljal šahovsko društvo Celje in Nada Peterle iz Mokronoga. Naši igralci Marija Svetina in Ada Radič, sta se uvrstili na deveto in deseto mesto. Lojzka Pongrac, radi želje po šahovski igri, ker je pred tremi leti jeseniški šah povsem zamrl. Z oživitvijo šahovske dejavnosti na Jesenicah in z uvrstitvijo naših šahistov v prvo Slovensko šahovsko ligo, se je Lojzka Pongrac, ki živi na Jeseni-

cah, tudi odločila, da se vrne k jeseniškemu šahu. Z njeno vrnitvijo bo naše šahovsko društvo veliko pridobilo, kar bo posebno pomembno v srečanjih v prvi slovenski ligi.

Slovenskega šahovskega brzopoteznega prvenstva za ženske se je udeležil tudi sekretar slovenske šahovske zveze tovariš Kranjc, ki je zelo pohvalno ocenil organizacijo in izvedbo prvenstva. Martin Jan st., ki je prvenstvo vodil, je ob tej priložnosti za svoje dolgoletno šahovsko aktivnost predvsem za vodenje turnirjev od društvenih, slovenskih, mednarodnih itd., prejel naziv republiškega šahovskega sodnika. Za to visoko priznanje naše iskrene čestitke.

J. Z.

ŠPORTNA REKREACIJA

Komisija za športno rekreacijo je poleg nekaterih medkolektivnih in obratnih tekmovanj, organizirala v letu 1973 tudi prvenstvo Železarne v veleslalomu, sankanju in kegljanju na ledu. Trenutni vrstni red za prvenstvo Železarne je po treh panogah naslednji:

1. Strojno vzdrževanje 195,5, 2. HVŽ 189,5, 3. Strojne delavnice 187,5, 4. OTK 168,5, 5. Strugarna valjev 162,5, 6. Upravne službe 128, 7. Livarna 126, 8. Plavž 117, 9. Martinarna 116, 10. Transport 110,5, 11. Valjarna 2400 108, 12. VEN 105,5, 13. RO 103,5, 14. Bluming 98, 15. Gradbeno vzdrževanje 96,5, 16. RTA 88,5, 17. PIV 65, 18. Jeklovlek 61, 19. Elektro toplotna energija 49, 20. Profilarna 49, 21. Samotarna 40, 22. Elektro peč 40, 23. Žebljarna 34, 24. Elektrodni obrat 12, 25. Javornik 1, 6, 26. Enota družbene prehrane 4, 27. Valjarna žice 3, 28. Adjustaža bluming 2, sledita nadzorna služba in adjustaža stekel, ki sta še brez točk.

Po udeležbi na teh tekmovanjih je vrstni red naslednji: strojno vzdrževanje 88 udeležencev, strojne delavnice 50 udeležencev, VEN 47 udeležencev, plavž 42 udeležencev, OTK 35 udeležencev, HVŽ 35 udeležencev, livarna 33 udeležencev, upravne službe 33 udeležencev, martinarna 30 udeležencev, RO 25 udeležencev, transport 19 udeležencev, gradbeno vzdrževanje 19 udeležencev, PIV 19 udeležencev, jeklovlek 18 udeležencev, strugarna valjev 16 udeležencev, valjarna 2400 15 udeležencev, bluming 15 udeležencev, RTA 13 udeležencev, elektro jeklarna 11 udeležencev, profilarna 9 udeležencev, samotarna 8 udeležencev, elektrotplotna energija 8 udeležencev, elektrodni obrat 5 udeležencev, žebljarna 4 udeleženci, enota družbene prehrane 2 udeleženci, Javornik 1, 2 udeleženci, po enega udeleženca imata adjustaža bluminga in valjarna žice, brez udeležencev pa sta le še adjustaža stekel in nadzorna služba.

Skupaj se je tekmovanj v športni rekreaciji dosedaj udeležilo 611 članov kolektiva, in sicer največ v kegljanju na ledu, kjer smo zabeležili kar 352 udeležencev. Komisija za športno rekreacijo pa se je odločila, da bo za udeležbo razpisala tudi posebne nagrade, ki jih bodo prejeli trije obrati, ki bodo ob zaključku tekmovanj imeli največjo procentualno udeležbo v odnosu na število zaposlenih.

Trenutno pa poteka tekmovanje za prvenstvo Železarne v šahu, kjer sodeluje 16 obratov, naslednji tork pa se bo pričelo tudi tekmovanje v kegljanju na asfaltu in takoj nato tudi v streljanju zračno puško. Letos bo na Jesenicah zgrajena tudi prva trim steza, in sicer v Završnici in ker je datum otvoritve steze že določen za 25. maj, dan mladosti, bo ob tej priliki v Završnici organizirano tudi prvenstvo Železarne v trim štafetah, za kar bo

pripravljen poseben trim poligon.

Komisija za športno rekreacijo pripravlja tudi športno zabavno prireditev, na kateri

bo razglasila skupne rezultate v športni rekreaciji za leto 1972, obenem pa bo razglasitev tudi najboljšega športnika občine. Prireditev bo organizirana v okviru praznovanja dneva OF in bo na njej sodeloval tudi zabavni ansambel Vilija Petriča s pevko Majdo Renko.

ODBOJKA

Ogorčen boj za obstanek

V nedeljo so jeseniški odbojkarji osvojili dve dragoceni točki. Na domačem igrišču so premagali goste iz Zagreba z rezultatom 3:1 (6, 13, 14, 11).

Za Jesenice so nastopili: Kavčič, Bergelj, Bogataj, Končnik, Mežek, Pogačar, Strnad, Divjak in Pristov.

Po precej slabji igri obeh moštev, so Jeseničani zaslužno zmagali. Prvi set je pripadal domačinom, v drugem pa so zaslužno zmagali borbeni gostje. Najbolj razburkajiva je bila igra v tretjem setu, v katerem sta se moštvi ves čas menjavali v vodstvu. Oba, tretji in četrti set so Jeseničani odločili v svojo korist. K slabi in precej živčni igri je veliko pripomogel tudi sodnik s svojimi precej dvoumnimi in nerazumljivimi odločitvami.

-eva

NOGOMET

Jesenice : Alples 6:2 (3:1)

V soboto so jeseniški nogometaši odigrali doma prvenstveno tekmo z moštvom ALPLESA in zmagali z rezultatom 6:2 (3:1).

Naši so bili vso tekmo boljše od nasprotnih in so zaslužno zmagali.

Gole za naše so dosegli: Ljubojevič 3, Karahodžić 2 in Kačar.

Pionirji so prav tako v soboto igrali s pionirskim moštvom ALPLESA in zmagali z rezultatom 1:0 (1:0).

Gol za našo je dosegel Stašič.

Mladinci so v nedeljo gostovali v Trzinu, kjer so odigrali prvenstveno tekmo z

Pet kol pred koncem tekmovanja je položaj v spodnjem delu lestvice še povsem nejasen. Maribor, Kamnik, Borovo in Sava imajo po 16 točk, Karlovac, Čajavec in Jesenice pa po 14 točk, na zadnjih dveh mestih sta Spacva in Metalac Zagreb. Ker izpadejo iz lige štiri moštva, je boj za obstanek še toliko bolj ogorčen. Verjetno se do končnega zadnjega kola ne bo vedelo, katera moštva se bodo morala posloviti od tekmovanja v 2. zvezni ligi. Tako je npr. Maribor trenutno na 4. mestu, Jesenice pa le z dvema točkama manj na 10. mestu. Lahko le upamo, da naši odbojkarji do konca ne bodo popustili, kajti le tako lahko upamo na najboljšo.

V nedeljo potujejo Jeseničani v Brčko, kjer se bodo pomerili z Interpletom, ki je trenutno na odličnem 3. mestu, zato le težko upajo na uspeh.

-eva

moštvom Tržiča neodločeno 2:2 (0:1).

Naši so zaigrali zelo slabo in so razočarali ne samo naše navijače ampak tudi domačine, ki so sami pričakovali poraz od objektivno boljših Jeseničanov. Sam neodločen rezultat v gosteh ne predstavlja neuspeha, toda vprašanje je, če ni našim mladim nogometašem že zdaj s tem, ko jih je sedem povabljenih v mladinsko reprezentanco Gorenjske stopilo to v glavo, da so že postali zvezdniki-nogometaši. Menimo, da na Jesenicah potrebujemo mlade nogometaše, kateri bodo predvsem z rezultati dokazali, da zaslužijo pozornost nemajhnega števila ljubiteljev nogometa na Jesenicah.

V soboto start košarkarjev

Po dolgem zimskem premoru se bodo v soboto, 21. aprila, prižgali reflektorji nad košarkarskim igriščem Podmežakljo. Prve bodo za prvenstvene točke startale košarkarice Jesenic, ki v soboto ob 19. uri gostijo ekipo Kroja iz Škofje-Loke. Po mnenju trenerja Jeršina so gostje favoritinje. Domačinke so v zadnjem času imele vrsto težav. Zaradi slabega vremena so lahko le utrjevale kondicijo, pod streho na hokejskem igrišču. Zaradi tega ekipa še ne bo ustrezno uigrana, vendar pa dekleta obljubljajo, da se bodo borile za vsako točko skozi vso tekmo. Z borbenostjo in disciplino lahko morda domačinke tudi presenetijo. Seveda pa bo pomoč gledalcev še kako dobrodošla. V domači ekipi ne bo nastopila Volaričeva, ki je še vedno bolna, ostala dekleta pa so pripravljena na težke boje.

Moška ekipa gostuje v Novem mestu pri ekipi NOVO-TEKSA. Tudi tu so favoriti domačini, naši pa se bodo borili za čim ugodnejši rezultat.

Boji pod košem najboljših slovenskih ekip tako obetajo jeseniškemu športnemu občinstvu dovolj športnega užitka. Za ljubitelje košarke je zelo ugoden tudi razpored, ker naši ekipi igrata izmenično ena doma, ena v gosteh, tako da se ljubiteljem vsako soboto obetajo zanimive borbe pod koši. B. r.

ROKOMET

Jesenice : Preddvor 17:20

V drugi prvenstveni tekmi prve gorenjske rokometne lige so se jeseniški igralci v soboto, 14. aprila, na domačem igrišču za osnovno šolo pomerili z istoimensko ekipo iz Preddvorja. Tekmo si je ogledalo kakih dvajset gledalcev.

Prvi polčas se je pričel podobno kot na prejšnji tekmi z ekipo Save B. Jeseničani so že takoj v začetku tekme nekajkrat ušli gostom s hitrimi protinapadi, vendar pa niso uspeli dati gola. Gostje so prvi povedli, jeseniški igralci pa so jim sledili vse do rezultata 6:6. Za tem so igralci Preddvorja s hitrimi protinapadi dali kar pet zadetkov, medtem ko so naši igralci zadevali le vratnice in prvi polčas se je končal z rezultatom 6:11 v korist gostov iz Preddvorja.

Drugi polčas se je še naprej nadaljeval s premočjo gostov. Našim ni uspelo znižati rezultata, čeprav so vseskozi napadali, in samo v tem polčasu najmanj deset-

krat zadeli vratnico. Proti koncu tekme pa se je našim le odprlo in jim uspelo rezultat zmanjšati na 17:18. Ko smo pričakovali izenačenje, so v protinapadu izgubili žogo in gostje so dosegli zadetke, katerega resnično sploh ni bilo. Jeseniške igralce je to precej zmedlo in prekinilo serijo lepih akcij. Gostje so dosegli še en gol in Jeseničani so tako izgubili drugo prvenstveno tekmo v prvi gorenjski rokometni ligi z rezultatom 17:20. Tekmo je dokaj dobro sodil Bernard iz Kranja.

Jeseniki igralci so igrali zelo borbena, čeprav v ekipi ni nastopil poškodovani igralec Brejc in vratar Krmelj. Najbolj pa so se ponovno izkazali starejši rutinirani igralci, ki so dosegli poprečno vsak po štiri zadetke.

Za naše so nastopili: Šporar, Rebolj, Zgonc, Pogačnik 4, Rozman, Geršak 4, Prešern 4 in Pavlič 5.

V tretjem kolu prve gorenjske rokometne lige jeseniški igralci v soboto gostujejo v Kranju.

R. Z.

Namizni tenis

Dva nastopa — dva poraza

Igralcem Jesenic ni uspelo poizkus, da bi se v okviru tekmovanja za jugoslovanski namiznoteniški pokal uvrstili med oseb najboljših ekip. To so jim preprečili igralci kranjskega Triglava, ki so jih premagali z rezultatom 3:5. Del krivde odpade tudi na vodstvo kluba, ki ni pravočasno obvestilo igralca Vidmarja o času odigranja dvoboja, tako da se ta sploh ni pojavil za mizo in izgubil dva boja. Tokrat je zelo dobro zaigral Buh, ki je dosegel dve zmagi, eno pa prispeval Kavčič. Možno je, da bi ob nastopu Vidmarja naši igralci

lahko premagali Kranjčane in tako dosegli enega večjih uspehov v zadnjem obdobju.

Ženski ekipi Jesenic so prav tako ni uspelo uvrstiti v nadaljnje tekmovanje. V Ljubljani jih je premagala ekipa ILIRIJE s tesnim rezultatom 4:5. Tako kot vedno je bila tudi tokrat najboljša pri naših Judita Novak, ki je dobila vsa tri srečanja. Toda tudi to je bilo premalo za končni uspeh, kajti v zadnjem času igra zelo slabo in nerazumljivo Ušeničnikova, mlada Milanca Strumbelj pa še nima izkušenj za tako težke dvoboje. Tako je ekipa Jesenic zamudila priložnost, da bi se uvrstila med najboljše ekipe v republiki. D. R.

Triglavski turni smuk preložen

TRIGLAVSKI TURNI SMUK napovedan za 22. april je zaradi slabih snežnih razmer preložen na nedeljo, 13. maja.

Planinska društva Javornik-Koroška Bela, Mojstrana, Martuljek